

Podblegaške novice

letnik 17, številka 9
november 2013

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Iz županovega dnevnika

• 1. oktober: Tiskovna konferenca »Živimo zdravo«, kjer smo napovedali, da bomo do konca leta imeli vrsto predavanj za zdrav način življenja.

• 2. oktober: Tiskovna konferenca za »Pot poljanskih dobrot«. V zloženki smo združili naše pridelovalce in predelovalce domače hrane in dobrot.

• 2. oktober: Odprtje projekta REAL na OŠ Poljane, kjer smo ob prisotnosti švicarskega veleposlanika Roberta Reicha in direktorja BSC Kranj prerežali trak ob zamenjavi energenta za ogrevanje.

• 5. oktober: Na Visokem sem pozdravil bolnice z rakom iz društva Evropa Dona, ki so jih gostile prizadene članice Društva podeželskih žena Blegoš.

• 13. oktober: Na pohodu ob Rapalski meji iz Sovodnja do mejnika 38 na vrhu Javorjevega Dola.

• 22. oktober: Analiza projekta Poroka na Visokem, ki je za prvo leto odlično uspel, saj smo imeli 11 porok s protokolom; sledile bodo malenkostne spremembe.

• 23. oktober: Srečanje županov s Policijsko upravo Kranj in komandirji PP na Gorenjskem. Seznanili smo se z varnostnimi razmerami v občinah.

• 25. oktober: Na predstavitvi nove knjige, ki opisuje zgodovino Poljanske doline. Avtor Ivan Križnar se je podpisal pod delo z naslovom Deunce. Opisuje več kot 30 domačij, šege in navade, zanimivosti.

• 26. oktober: Na srečanju starejših občanov v Poljanah.

• 26. oktober: Gasilska vaja občinskega gasilskega poveljstva na Trebiji.

• 29. oktober: Na tiskovni konferenci ob izbiri izvajalca škofojloške obvoznice. Izpostavil sem zapleteno državno birokracijo javnih naročil, problem zlorabe pritožbenih postopkov in nerazumne odločitve državnih organov.

Milan Čadež, župan

Vaše prispevke za novembrsko številko Podblegaških novic pričakujemo do 7. decembra po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Z 19. seje občinskega sveta

Osnutek proračuna je v javni obravnavi

V osrednjem delu predzadnje seje občinskega sveta v letošnjem letu so svetniki obravnavali osnutek občinskega proračuna za leto 2014, seznanili pa so se tudi s poročilom o vplivu RŽV na okolje, z delom nadzornega odbora občine in uredniškega odbora Podblegaških novic ter podprli predlog letošnjih občinskih nagradencev.

Med pobudami in vprašanji so svetniki opozorili na zlorabe cenika pri dimnikarski službi, kar je včasih težava tudi v naši občini. Predlagali so, da bi v času zapore brvi čez Soro vsi šolarji avtobuse počakali na Blatih. Zanimalo jih je dogajanje okrog škofojloške obvoznice in kako je z ugotavljanjem odgovornosti stroke zaradi plazu na Sovodnju. Opozorili so tudi na neurejeno okolico Tavčarjevega groba. Več o vprašanih in pobudah svetnikov ter odgovore občinske uprave boste lahko prebrali v decembrski številki Podblegaških novic.

Ker so svetniki obravnavali še osnutek proračuna za leto 2014 – načrtovanih je 12,4 milijona evrov prihodkov –, omenimo le nekaj njihovih vprašanj, pripomb in predlogov. Svetnike je med drugim zanimalo, zakaj je za Šubičevo hišo v Poljanah predvidenih 73.000 evrov, potem ko je občina vanjo v preteklosti vložila že skoraj milijon evrov. Predstavniki občinske uprave so pojasnili, da eno izmed nadstropij v objektu še ni urejeno in da je to treba storiti, da bo hiša lahko zaživela skladno z načrti. Ob tem, da se

občina namerava prihodnje leto zadolžiti za dva milijona evrov, so svetnika zanimali kreditni pogoji. Na vprašanje, za koliko bi se občina še lahko zadolžila, so iz uprave odgovorili, da za 3,2 milijona evrov. Eden izmed svetnikov je predlagal, da bi občina sofinancirala tudi kmetije, ki postavijo stojnice zunaj meja občine in tako skrbijo tudi za promocijo Poljanske doline. Predstavniki občinskega sveta so opozorili, da so predvidena sredstva v proračunu, namenjena cestnemu programu, premajhna, in še, da bi moral proračun bolj enakopravno porazdeliti sredstva med izobraževalne ustanove v občini. Osnutek proračuna bo še približno teden dni v javni obravnavi.

Povzetek poročila o vplivu rudnika urana na okolje objavljamo na strani 6, na strani 12 pa predstavljamo letošnje občinske nagradence, ki so jih na predlog komisije za priznanja potrdili svetniki. Predsednik komisije je izpostavil, da bi predloge nagradencev lahko aktivnejše dajali tudi svetniki in krajevne skupnosti.

M. B.

Okusi podeželja

Izšla brošura z recepti lokalnih jedi

Škofojloško območje v sebi skriva neskončno kulinaričnih zgodb. Nekatere izmed njih, ki so nam jih zaupale naše babice in dedki, smo ponovno oživili v okviru Leader projekta Okusi loškega podeželja.

V izbranih gostilnah na Loškem boste tako lahko poskusili različne, sodobnemu času in okusu prilagojene tradicionalne jedi, ki so pripravljene po starih receptih in iz kakovostnih živil lokalnega in slovenskega izvora. Lokale z bogateno, letnemu času prilagojeno, gostinsko ponudbo boste prepoznali po znaku na vhodih v gostinske lokale. V Poljanski dolini dobrote loškega podeželja ponujajo v gostilni Lipan, Metka, Pr'Sedmic ter v Taverni Petra.

Seznam ostalih gostinskih ponudnikov s širšega loškega območja, skupaj s predstavitvijo jedi, ki jih ponujajo, si oglejte na spletni strani <http://olp.skofja-loka.com>. Do spletne strani boste prišli tudi, če boste sledili znaku Okusi loškega podeželja na spletnih straneh Turizma Škofja Loka (www.skofja-loka.com) in Razvojne agencije Sora (www.ra-sora.si).

Na spletni strani vam je na voljo tudi najnovejši seznam ponudnikov pridelkov in izdelkov škofojloškega območja, v katerem je zbrana pestra ponudba lokalnih pridelkov in izdelkov ter njihovih ponudnikov. Pozabili pa nismo niti na objavo težko pričakovanih receptov jedi.

Dodatne informacije o projektu so vam na voljo na Razvojni agenciji Sora, tel. 04/50-60-223 ali OOO Škofja Loka 04/50-60-205.

Projekt se izvaja v sodelovanju Razvojne agencije Sora z Območno obrtno-podjetniško zbornico Škofja Loka, Društvom za razvoj podeželja Resje in Loško zadrugo in ob finančni pomoči Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, nacionalnih sredstev in sredstev občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri.

Julija Primožič, Razvojna agencija Sora

PODBLEGAŠKE NOVICE (ISSN 1408 - 3086) – Glasilo Občine Gorenja vas - Poljane. Naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Elektronska pošta: podblegaske.novice@gmail.com. Odgovorna urednica: Milka Bizovičar. Pomočnica urednice: Tina Dolenc. Članice uredniškega odbora: Milka Burnik, Tadeja Šubic in Lidija Razložnik. Oglasno trženje: Karla Kokelj (podblegaske@gmail.com). Lektorici: Ana Tušek in Polona Peternelj. Računalniški prelom in oblikovanje: 2Rdesign, Robert Resman, s. p., Tisk: Tiskarna Artelj. Podblegaške novice so tiskane v 2250 izvodih in jih brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v občini Gorenja vas - Poljane. Na voljo so tudi na spletnih straneh občine www.obcina-gvp.si. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja in preoblikovanja člankov. Izbrane poslane fotografije objavljamo tudi na spletnih straneh občine, razen če avtor tega pri pošiljanju za objavo v časopisu ne bo izrecno prepovedal. Podblegaške novice so v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, vpisane pod zaporedno številko 102. Fotografija na naslovnici: Lea Logonder

Decembra se občinska uprava začasno seli v Todraž

Župan in občinska uprava bodo od 9. decembra in predvidoma do konca prihodnjega leta delovala v izpraznjenih prostorih Rudnika Žirovski vrh. V Todraž se bodo preselili tudi pisarna krajevnega urada, policijska pisarna in nekateri društveni prostori.

Občina Gorenja vas - Poljane je uspešno kandidirala s prijavo na razpis Ministrstva za infrastrukturo in prostor za energetska sanacijo kulturnega doma in tako pridobila 230.000 evrov nepovratnih sredstev. Objekt se ne odlikuje po kakovosti gradnje, zato je treba pred začetkom energetske sanacije izvesti tudi statično sanacijo stavbe – tako glede sanacije temeljev, zunanjih vezi in notranjih konstrukcij-

skih elementov, ki doslej še niso bili obnovljeni. V okviru energetske sanacije bodo izdelali nov fasadni ovoj ter vgradili toplotne črpalke za prehod na obnovljive vire ogrevanja. Ker se objekt zdaj ogreva s fosilnimi gorivi, stroški za to iz leta v leto naraščajo, tudi zato, ker objekt nima kakovostne izolacije.

Dodatne razloge za obnovo je pojasnila Elizabeta Rakovec, direktorica občinske up-

rave: »Objekt, v katerem pogosto potekajo prireditve in množična zbiranja, obenem želimo prilagoditi sodobnim standardom potresne in požarne varnosti, za kar smo pridobili tudi potrebno projektno dokumentacijo in gradbeno dovoljenje.« Po zaključku sanacije bo obnovljena celotna stavba, ki je v nekaterih konstrukcijskih elementih že močno dotrajana, občani pa bodo pridobili kakovostno kulturno in upravno središče.

Med obnovo bo potrebno v celoti izseliti poslovne prostore občine. Župan in občinska uprava bodo zato v vmesnem času delovali v nadomestnih prostorih nekdanje poslovne stavbe Rudnika Žirovski vrh na vstopnem delu gospodarske cone Todraž, in sicer v prvem nadstropju stavbe, v pritličju pa bodo prostori krajevnega urada, policijske postaje in krajevne skupnosti.

Tudi v dvorani doma ne bo prireditev

Selitev v nove prostore je predvidena za petek, 6. decembra, torej bo od ponedeljka, 9. decembra, občinska uprava že delovala na začasni lokaciji. Rakovčeva je še dodala, da je rok za izvedbo del 11 mesecev, vendar pričakujejo, da bodo obnovljeni prostori vseljivi še pred koncem prihodnjega leta. Vse do takrat zaradi organizacije gradbišča v Domu občine tudi ne bo mogoče organizirati prireditev v osrednji dvorani. Zadnja od prireditev, ki bo v dvorani še izvedena, bo letošnje miklavževanje.

»Vse organizatorje prireditev že od letošnjega junija dalje obveščamo, da najemanje dvorane v času obnove ni mogoče, seveda pa za to obdobje tudi nismo sprejemali rezervacij,« je še povedala Rakovčeva.

Dela bo izvajalo Zidarstvo Božnar, ki je bilo med tremi ponudniki, ki so oddali popolne končne ponudbe, izbrano na podlagi najnižje ponujene cene, ki za celotna dela obsega dober milijon evrov.

Tina Dolenc

Krajevni urad

Po novem v prostorih RŽV

Krajevni urad je podaljšek upravne enote in opravlja določene naloge iz pristojnosti upravne enote. Zagotavlja splošne informacije o upravnih storitvah, obrazce vlog in naročanje strank pri uradnih osebah. Na območju UE Škofja Loka so štirje krajevni uradi, eden je v naši občini, in sicer na sedežu občine. S selitvijo občine v nadomestne prostore nekdanje poslovne stavbe Rudnika Žirovski vrh 9. decembra se seli tudi krajevni urad.

Krajevni urad bo ne glede na spremembo lokacije še vedno posloval v času uradnih ur, in sicer vsak torek od 9. do 15. ure. Nespremenjene ostajajo tudi storitve, ki jih krajevni urad opravlja: sprejem vlog za osebno izkaznico in potni list, za vpis sprememb naslova v potnem listu, sprejem naznanitve pogrešane osebne izkaznice in potnega lista, sprejem vloge za izdajo izpiskov in potrdila iz matičnih knjig, sprejem vloge za potrjevanje dovoljenja zakonitim zastopnikom za potovanje v tujino mlajšim od 15 let.

Na krajevnem uradu sprejemajo prijave oziroma objave stalnega in začasnega bivališča, izdajo potrdila o začasnem, stalnem prebivališču in družinski skupnosti, potrdilo o bivanju ter opravljajo upravne overitve (garantna pisma, overitev fotokopij, podpisi za upravne postopke). Občani lahko podajo objavo vozila iz prometa,

vlogo za izdajo, zamenjavo ter podaljšanje vozniškega dovoljenja, vlogo za začasno vozniško dovoljenje, duplikat vozniškega dovoljenja, spremembe lastništva vozila in prijavo za opravljanje vozniškega izpita. V primeru poškodovane ali obrabljene registrske tablice, oziroma če potrebujete novo, lahko prav tako zanjo zaprosite na krajevnem uradu, kjer lahko oddate tudi vlogo za invalidsko nalepko in nabo vo orožja. Organizatorji prireditev lahko prijavo za prireditev podajo kar v Gorenji vasi, in ne več v Škofji Loki. V primeru smrti, ki jo je potrebno prijaviti na krajevni urad, izdajo tudi smrtnico. Krajevni urad izdaja tudi izpiske iz e-zemljiške knjige. V primeru dodatnih informacij lahko pokličete na telefonsko številko Krajevnega urada Gorenja vas, in sicer 04/51-81-058.

Lidija Razložnik

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-831-00 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

Od 6. decembra bo Občinska uprava z županom začasno v nekdanji upravni stavbi RŽV v Todražu.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek	15 ^h – 17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo	14 ^h – 17 ^h	na sedežu občine

Deževje upočasnilo sanacijska dela

Na Podružnični šoli Sovodenj čakajo, da bo stara stavba končno spet laže zadihala. V njej potekajo sanacijska dela, prav tako pa tudi v prizidku vrtea, ki ga je plazenje pod njim močno načelo. Vanj naj bi se po sanaciji spet vrnili vrtčevski otroci, ki zdaj domujejo v spodnjem nadstropju stare šolske stavbe. Potem ko je lanskoletno novembrsko deževje pokazalo zobe, sanacija tudi zaradi pridobljenih državnih sredstev dobro napreduje.

Foto: Milka Burnik

Šola čaka na pomlad in zunanjo ureditev.

Prav dobrega pol milijona evrov težak zalogaj je pospešil sanacijska dela. Podjetje Geoinvest je svoja dela že končalo. Njihovi delavci so utrdili pilote pod temelji vrtea (jetgrounting) in sidrali pilotno steno pod objektom. Vgrajena in zasidrana so tako vsa predvidena sidra v pilotni steni. »Glede na to, da so dela na pilotni steni končana, je mogoče dokončno urediti celotno meteorno kanalizacijo, vključno z odtoki strehe z obeh objektov, kar je v tem trenutku prioriteta,« pojasnjuje Elizabeta Rakovec z občinske uprave. Z izgradnjo nove meteorne kanalizacije bo glavna površinske vode kontrolirano odtekala, česar do zdaj ni bilo. Na občini menijo, da je bil to tudi vzrok za zamakanje in vdor vode v prostore telovadnice pod vrtcem ob deževju v prvi polovici novembra. Dela so se posledično zavlekla, vodja šole Milka Burnik pa dodaja, da je pravzaprav to sreča v nesreči: »Še dobro, da se je to zgodilo zdaj, med sanacijo, in ne potem, ko bi bila ta že končana. Selili se res ne bomo še za novo leto, kot smo optimistično predvidevali, ampak nekoliko kasneje.«

Na občini se nadejajo, da bodo lahko čim prej preverili in sanirali hidroizolacijo ob objektu in uredili meteorno kanalizacijo. »Tedad šele bo mogoče dokončno oceniti, ali bodo potrebni še kakšni dodatni ukrepi,« je pojasnila Rakovec. »Žal pa zaradi tega še ne moremo nadaljevati del na tlaku telovadnice.« Dodala je še, da trenutno podjetje Saning International izvaja druga pogodbeno dela v stavbi šole in vrtea, ki so vezana na sofinanciranje države in bodo v tem mesecu končana.

Ureditev okolice spomladi

»Na teren deževje ni vplivalo,« pravijo na občini. Ker je večina sanacijskih del zdaj končana, bodo morali poleg odvodnjavanja urediti le še okolico, ki jo bodo s potrebnimi ogr-

jami in planiranji brežin poskušali vzpostaviti v stanje pred plazom. Zaključna dela, ki bodo zajemala zunanjo ureditev, bodo predvidoma opravili spomladi prihodnje leto. Predvidevajo, da se bo čez zimo teren v okolici objektov tudi po naravni poti stabiliziral ter tako omogočal kakovostno izvedbo finalne zunanje ureditve s potrebnimi asfaltiranj. »Višina zagotovljenih sredstev za dokončno sanacijo bo znana po oblikovanju končnega predloga proračuna, ki ga načrtujemo občinskemu svetu predložiti na seji 19. decembra. Naš cilj je, da bi pred tem zgradili tudi malo komunalno čistilno napravo, vendar je vso dokumentacijo, vključno z določitvijo umeščanja, treba še pridobiti,« je ob tem pojasnila Elizabeta Rakovec.

Koga poklicati na odgovornost?

Šola bo kmalu sanirana, prav tako okolica. Vprašanja o odgovornosti za nastale razmere, ki so si jih ob plaz, ko je spodkopaval šolo s prizidkom in nogometno igrišče ob njem, postavljali nekateri, pa so, kot kaže, spet aktualna. Na zadnji seji občinskega sveta je namreč svetnik Jurij Krvina izpostavil dejstvo, da se v primeru takih projektov, ko pride do težav, nikoli ne vpraša, ali so bile morda storjene napake že pri načrtovanju investicije. Pred časom je bilo namreč slišati tudi namige, da je plaz povzročil prevelik poseg v brežino, ko so ob šoli zgradili tudi nogometno igrišče. Krvina pojasnjuje: »Pri izdaji gradbenega dovoljenja je bila prav gotovo narejena geološka študija. Če je bila na objektu igrišča na Sovodnju narejena, sem predlagal, da se revidira ustreznost ugotovitev. Moje vprašanje je bilo, ali bosta občina in država, ki ju bo sanacija precej stala, izvedli kakršne koli ukrepe pri iskanju odgovornosti izdelovalcev listin, ki so omogočila izdajo gradbenega dovoljenja. Kakšni bodo postopki, če bi bilo ugotovljeno, da so bila odstopanja oziroma da je bila študija napačno interpretirana? Na občini zatrjujejo, da v zvezi s preverjanjem projektantske odgovornosti na občini že pripravljajo potrebno dokumentacijo.

Damjana Peternej

Živimo zdravo

V torek tudi o podatkih na embalaži

V prejšnji številki Podblegaških novic smo že napovedali datume delavnic, ki se bodo zvrstile v okviru programa Živimo zdravo. Udeležite se jih lahko brezplačno še tri torke zapored ob 19. uri.

O vsebini delavnice ta teden, ki bo kot vedno v Domu občine, smo podrobneje pisali, zato le spomnimo, da bo govor o pripravi zdravega krožnika v praksi, udeleženci bodo govorili tudi o označevanju živil, kaj pomenijo podatki na embalaži in na kaj morajo biti pozorni pri nakupu živil.

Delavnica 3. decembra bo namenjena izobraževanju o raku. Udeleženci se bodo pogovarjali o preprečevanju in zgodnjem odkrivanju te bolezni. Tanja Planinšek Ručigaj, specialistka dermatovenerologije, bo predstavila problema-

tiko kožnega raka in drugih kožnih obolenj, ki se najbolj pogosto pojavljajo pri Slovencih. Marjeta Podlipnik, specialistka ginekologije, pa bo spregovorila o najpogostejših rakavih obolenjih pri ženskah, predvsem se bo osredotočila na rake rodil. Predavanje bo usmerjeno v predstavitev načinov preprečevanja raka ter pomen zgodnjega prepoznavanja znakov in pravočasnega zdravljenja. Podrobneje bosta predstavljena presejalna programa Zora in Dora, ki Slovenkam omogočata zgodnje

odkrivanje raka na materničnem vratu in raka dojke. V praktičnem delu se bodo lahko udeleženci na modelu dojke in mod naučili pravilnega samopregledovanja.

Teden dni kasneje pa bo delavnica o lokalni samooskrbi s sadjem in zelenjavo. Predstavljeno bo sajenje jablan, odporne in stare sorte, načini cepljenja in nadaljnja oskrba sadovnjaka. Predstavljene bodo tudi druge sadne vrste, nekatere popolnoma nove v našem prostoru. Predavala bo inženirka kmetijstva Ana Ogorelec. Med drugim bo pojasnila, kako je potrebno poskrbeti za rodovitna tla, ter predstavila tehnologije nekaterih zelenjadnic.

M. B.

Pešpot iz centra do šole bo še nekaj časa daljša

Če je težav z obvoznico v Škofji Loki več, kot bi si jih želeli, pa se gradnja gorenjevaške nadaljuje po predvidenih načrtih. Vzporedno z gradnjo se spreminja tudi podoba vasi. Levi breg Sore so že pričeli pripravljati za protipoplavno ureditev.

Dva metra niže od stare bo stala nova Fortunova brv.

Na območju bodoče obvoznice je trenutno gradbišče, kamor nepooblaščen osebe nimajo dostopa. Zahteva nadzora in varnostnega inženirja je, da je območje zagrajeno z gradbiščno ograjo. Izgradnja obvoznice je predvidevala tudi porušitev Fortunove brvi, kar se je zgodilo oktobra. To in dejstvo, da je Neškova brv zaradi gradbišča ob njej večino časa neprehodna, je med pešci, večinoma so to šolarji, sprožilo nekaj negodovanja.

Kako torej priti iz centra vasi na drugi breg Sore do šole, pokopališča, zdravstvenega doma, lekarne, cerkve? Elizabeta Rakovec z

občinske uprave pojasnjuje: »Na voljo ostaja pešpot, ki poteka mimo Kmetijske zadruge, krožnega križišča in Gidorja. Z nadzorom in izvajalcem del smo dogovorjeni, da bodo v zimskem času, ko bo gradbišče mirovalo, čez gradbišče postavili koridor in odprli Neškovo brv.« Na novo Fortunovo brv pa bo treba še nekaj časa čakati. Umestili jo bodo dva metra dolvodno od stare brvi. Rakovčeva dodaja: »Ta lokacija je tudi usklajena s traso in elementi obvoznice, kjer bo pešec po stopnicah z brvi stopil na pločnik in čez prehod za pešce prišel na drugo stran ceste.«

Kot smo pisali že v prejšnji številki Podblegaških novic, je projekt v fazi projektiranja. »V naslednjem letu je predvideno pridobivanje soglasij in gradbenega dovoljenja. Gradnja bo predvidoma končana v letu 2015, saj je potrebno pridobiti še PZI projekt (projekt za izvedbo), izvesti javno naročilo in zagotoviti vse vire sredstev.« Ker je rok za dokončanje obvoznice februar 2015, bo gradnja brvi najverjetneje končana kasneje.

Nevaren ovinek na začetku vasi?

Do približno tega mesta, kjer je bila prej brv, je tudi že nasuta trasa nove obvoznice, ki jo bo treba še nasuti do priključitve na odsek državne ceste Gorenja vas–Trebnja. Nekateri vozniki opozarjajo, da je tu, tik pred tablo za Gorenjo vas iz smeri Hotavelj, vožnja skozi ovinek ob Sori bolj nevarna, odkar so posekali drevje. Je tu morda mišljena kakšna ograja, preden bodo uredili obvoznico? Kot priznavajo na občini, se je na tem ovinku po poseku dreves in grmovja ob Sori res pokazala strma brežina. »Na tem ovinku se bo trasa obvoznice končala in navezala na obstoječo cesto. To vprašanje smo že posredovali upravljavcu državnih cest, ki je pristojen za posege in ukrepe.« Ukrepal pa za zdaj še ni.

V naslednjem letu bo podjetje Mapri proasfalt s partnerji nadaljevalo gradbena dela na cesti, gradnja protipoplavnih zidov na nasprotni strani Sore pa se nadaljuje. Prvi posegi v rečni breg so že vidni. Vsa dela morajo biti končana do februarja 2015. Investicija, vredna skoraj 5,5 milijona evrov, je predvidena za sofinanciranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 85 odstotkov upravičenih izdatkov. V letošnjem letu so se sredstva EU že začela črpati.

Damjana Peternejl

Črna pik(r)a

Ne mine dan, da v medijih ne bi poročali o objestnosti in vandalizmu, ki se dogaja širom Slovenije. Vsake toliko časa smo takšnim dogodkom priče tudi v naši občini. Na fasadi Posavceve stanovanjske hiše, ki je bila zgrajena leta 1871, se je pojavil napis »kažin«, ki ga je nekdo napisal s črnim sprejem.

Ker omenjena beseda ni poljanskega izvora, smo pobrskali po slovarju narečnih izrazov in dobili naslednje pojasnilo: kažin– bordel, zgaga (Ma si en kažin – si ena zgaga). Ne-

pridiprava, ki je to storil, bi lahko brez slabe vesti poimenovali kažin oziroma zgaga, saj je hiši »Krunclušek«, ki je bila pred tremi leti obnovljena in je spomenik kulturne dediščine, naredil veliko škodo. Hišo poleg prvotne fasade krasi tudi eden najstarejših ohranjenih portalov iz hotaveljskega marmorja.

Ni pa bila Posavceva hiša edina, ki so si jo privoščili nepridipravi. Popisani so bili tudi reklamni panoji pred starim bencinskim servisom in še dve starejši zgradbi za Soro proti Hotavljam ter nekaj asfalta. Kako je prišlo do tega, ne vemo, vemo pa, da nekateri ne spoštujejo kulturne dediščine in urejenosti okolja ter truda drugih, ki zanjo skrbijo. Takšna dejanja, pa naj bodo namerna ali nenamerna, niso sprejemljiva in povedo marsikaj o kulturi in strpnosti občank in občanov.

O kulturi druge vrste veliko pove tudi fotografija, ki nam jo je poslal občan. Ne vemo sicer, ali je vzmetnica, ki se je znašla na ekološkem otoku v Podvrhu, rezultat kulture bivanja, kulture družinskih odnosov ali samo uma nekega posameznika. V prvem primeru verjamemo, da si je

lastnik vzmetnice še zadnje tople dneve pred zimo privoščil kampiranje. Zakaj si je izbral smetišče, ve samo on. Druga možnost je, da je nekdo iz družine izselil partnerja (-ko), ampak očitno se ji (mu) je zameril(a) tako zelo, da tudi sam(a) ne želi več spati na nekdanjem skupnem ležišču. Če pa je nekdo vzmetnico na ekološki otok odložil le zaradi lenobe – ostali občani takšne stvari odlagajo v zbirni center v Todražu, lahko rečemo le: sram naj ga bo! No, za njim je pospravila občina – račun bomo poravnali vsi občani!

Sanacija rudnika doslej ustrezna in uspešna

Na zadnji seji občinskega sveta so se svetniki seznanili z delovanjem Rudnika Žirovski vrh (RŽV) in njegovim vplivom na okolje. »Sanacija odlagališča Jazbec je uradno končana, odlagališče je tako postalo objekt državne infrastrukture. Sanacija Boršta se utegne zaradi plazenja zavleči. Vpliv rudnika na življenjsko okolje je majhen,« je v predstavitvi poročila svetnikom povedala Hiacinta Klemenčič, v. d. direktorice.

Foto: Milka Blžovičar

V Rudniku so tudi v preteklem letu nadaljevali monitoring na odlagališčih Jazbec in Boršt ter njun vpliv na okolje v neposredni okolici in v dolini Todraščice in Brebovščice. Skupna letna emisija U3O8 iz RŽV v letu 2012 je bila 174 kg, Ra-226 pa 35 megabekerelov (MBq). Prispevek radona iz površine odlagališča Jazbec v okolje v letu 2012 je ocenjen na 0,06 terabekerelov (TBq) na leto (leto pred tem 0,11 TBq/leto), iz površine odlagališča Boršt pa 0,09 TBq/leto. Pred začetkom končne ureditve je bila emisija radona približno 2 TBq/leto.

Vplivi na okolje se zmanjšujejo

Z zmanjševanjem vpliva rudnika na okolje se zmanjšuje tudi izpostavljenost prebivalcev dodatnemu sevanju iz rudniških objektov. Emisija radona in njegovih potomcev v okolje se je po letu 1990 postopno zmanjševala. S prekritjem odlagališča Boršt v letu 2010 se je izoliral od okolja še zadnji vir radona, ki je bistveno vplival na koncentracije radona v okolici rudnika. Prispevki radona iz rudniških virov so bili v preteklosti merljivi predvsem ob vznožju odlagališča, z oddaljevanjem proti Gorenji vasi pa so se dodatne koncentracije radona zaradi redčenja s svežim zrakom zmanjševale.

Avtorizirana mejna vrednost (300 mikrosievrtov (μSv) na leto) za učinkovito dozo, ki jo prejme prebivalstvo v vplivnem okolju rudnika, to je v dolinah potokov Todraščica in Brebovščica, v letu 2012 ni bila presežena. Ocenjene letne učinkovite doze radona se po besedah Hiacinte Klemenčič gibljejo od 99 μSv za odraslega do 145 μSv na leto za desetletnega otroka. To je tretjina avtorizirane mejne vrednosti, iz česar je mogoče sklepati, da je bila dozdajšnja sanacija rudnika ustrezna in uspešna.

Sanacija Boršta nujna

Kako bo v prihodnje, je težko napovedati. Klemenčičeva je namreč opozorila na plaz na Borštu, ki kliče po hitri sanaciji. V zadnjem letu se je premaknil več kot tri centimetre v dolino. Posluha (oziroma denarja) pa država zanj nima. Zadnja tri leta kljub potrditvi sanacijskega načrta sredstev za izvedbo interventnih drenažnih ukrepov ni nakazala. Tudi v letošnjem ne, sredstev pa ni niti v proračunu za prihodnje leto. »Edini način za zagotovitev dodatnih sredstev je prerazporeditev znotraj postavk našega ministrstva,« pravi Klemenčičeva, ki je neomajna, da bo sanacijo enkrat potrebno izvesti. »Zaradi pomanjkanja sredstev si ne moremo zatiskati oči. Ne moremo reči, naj ta problem počaka do takrat, ko sredstva bodo.« Rezultati meritev kažejo, da se plaz v deževnem obdobju premika hitreje kot v sušnem. Z znižanjem nivoja podtalnice, kar bi omogočili s celovito sanacijo, bi se hitrost premikov zagotovo znižala. Rudarski inšpektor je že zahteval izvedbo interventnih drenažnih ukrepov za znižanje nivoja podtalnice, vendar zaradi pomanjkanja sredstev niso bili izve-

Jazbec naj bi kot objekt državne infrastrukture po zaprtju prešel pod dolgoročni nadzor in upravljanje Agencije RS za radioaktivne odpadke (ARAO), vendar se to še ni zgodilo. Rudnik se je namreč na dovoljenje Uprave RS za jedrsko varnost (URSVJ) za zaprtje odlagališča Jazbec pritožil, saj je potrebno speljati še vse postopke po rudarski zakonodaji, in drugostopenjski organ je pritožbi ugodil. O zadevi ponovno odloča URSJV. Naslednja ustna obravnava bo sredi decembra. URSJV pripravlja tudi spremembe Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti. Med drugim je predlagana uvedba novega izraza 'bivši sevalni objekt', kar naj bi bilo tudi zaprto odlagališče jalovine. Z novo definicijo rudnik ne bo nič pridobil, pomembno pa je, da zakon ohranja zahtevo za dolgoročni nadzor in vzdrževanje tudi za t. i. bivše sevalne objekte.

deni. Zato je že izdal prvi prisilni ukrep (denarna kazen) za izvedbo. Naredili so sicer pet vrtin, ki dajejo dobre rezultate – odvajajo od 0,5 do 3 litre vode na sekundo –, potrebnih bi jih bilo še 18.

Študija da, (do)končna sanacija ne

Na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje načrtujejo narediti novo študijo, s katero bodo preverili nujnost interventnih ukrepov. Stala naj bi okrog 60.000 evrov, pokazala pa naj bi, kolikšna je nevarnost povečane radioaktivnosti v okolju zaradi raznosa plazu dolvodno po dolini, če bi prišlo do izrednih razmer, kot sta na primer hkratni močan potres in tisočletne padavine.

Klemenčičeva je prepričana, da bi v tem primeru lahko prišlo do katastrofalnih posledic. Na plaz namreč, kot so pred nedavnim ugotovili, poleg padavin vplivajo tudi potresni sunki. Tako so maja 2012 zabeležili kar devetmilimetrski premik plazu po potresu v italijanski Bologni, konec avgusta 2013 pa desetmilimetrski premik ob šibkem potresu z epicentrom v Smrečju. Vpliv tako šibkega potresa ob zelo nizki podtalnici je bil sorazmerno velik, kar nakazuje na možnost, da bi enako močan potres v primeru deževja verjetno povzročil večji premik. Sicer so mesečni premiki en milimeter v sušnem in tri milimetre v deževnem obdobju. Rezultati meritev s preciznim GPS sistemom še kažejo, da je plaz že razpadel na najmanj dva bloka. Stroka je svoje mnenje že podala: sanacija Boršta, ocenjena na 430.000 evrov, je nujna. Država denarja nima, Rudnik pa tudi ne.

Damjana Peternelj

Foto: arhiv Rudnika

Boršt ob večjih padavinah ali potresih plazi proti dolini.

Večina gostov se je ustavila na Visokem

Turizem postaja čedalje pomembnejša gospodarska panoga, ki poleg finančnih sredstev, prepoznavnosti krajev in njihovih znamenitosti prinaša tudi nova delovna mesta. Na turizem in široko paleto turističnih produktov stavi tudi naša občina. Poletne turistične točke tudi letos niso samevale, ponekod se je obisk povečal.

V občini smo imeli letos enako število obiskovalcev kot lani, in sicer osemnajst tisoč. Največ jih je bilo na Visokem, kjer so se že obstoječim prireditvam letos pridružile še nove. »Na Visokem so letos prvič organizirali Srečanje lesostrugarjev, Tuning show, projekt Luna na deželi, drugič je potekal Festival karikaturistov, kjer smo skupaj zabeležili še okrog sedem tisoč obiskovalcev. Občinski projekt Poroka na Visokem je za prvo leto odlično uspel. Imeli smo 12 porok. Projekt bomo natančno analizirali, nato pa ga pospešeno promovirali po vsej Sloveniji,« je povedal župan Milan Čadež ter dodal, da si

s projektom želijo prodreti tudi v Ljubljano, in sicer ob 100-letnici Tavčarjevega županovanja. Prav tako bodo sledili povpraševanju po prostoru za poroke – zato bo potrebno urediti kozolec (primerna tla in zaščita pred vetrom).

Občina je na Rupnikovi liniji do konca junija zabeležila 370 obiskovalcev, preteklo leto jih je bilo 1057. »Računamo, da bomo dosegli lansko število, saj je jeseni največ obiskovalcev,« je prepričan Čadež.

Boštjan Poljanšek, ki na Visokem skrbi za gostinsko ponudbo, je z letošnjo sezono zadovoljen, čeprav mu je v prvih treh mesecih pona-

gajalo vreme. »Všeč mi je, da se gostje (turisti, tekači, kolesarji, izletniki, upokoјenci, mladina) vračajo,« je dejal Poljanšek ter dodal, da so v letošnji sezoni v okviru porok organizirali kar nekaj pogostitev na prostem.

Samevala ni niti dolina Kopačnice s testnim bajerjem, ki je bil v vročih poletnih dneh prava osvežitev. Kot pojasnjuje Janez Filipič iz gostilne Lipan, je sezona v Kopačnici v veliki meri odvisna od vremena. »Med gosti prevladujejo otroci in mladina, nekateri izmed njih so tu preživljali poletne počitnice. Pr' Topličarju so se odvijali tudi pikniki zaključenih družb, Kopaška noč, zaključki športnih dogodkov. Veliko obiskovalcev je pritegnilo tudi igrišče za odbojko,« je še povedal Filipič.

Glede na to, da je pri Topličarju predvidena gradnja turističnega kopališkega centra, nas je zanimalo, kakšno je trenutno stanje na projektu. »Načrtujemo, da se bodo dela na investiciji v Kopačnici pričela v prihodnjem letu, vendar mora občina Gorenja vas - Poljane sprejeti še občinski podrobni prostorski načrt, ki je v fazi pridobitve. Ko bodo ustvarjeni vsi pogoji za vložitev gradbenega dovoljenja in po njegovi pridobitvi, bo investicija stekla naprej. Do takrat pa ostaja ponudba nespremenjena,« je pojasnil investitor Iztok Podkrižnik.

»Letošnja turistična sezona glede na vloženi trud in sredstva ni dala vseh rezultatov, kar je tudi povsem jasno, vendar si v naslednjih letih obetamo bistveno več, saj delamo za prihodnost, torej na dolgi rok,« je zaključil Milan Čadež.

Lidija Razložnik

Tematska pot ob rapalski meji

Tudi ta tematska pot je nastala v okviru Leader projekta V zgodbe odete poti, ki je financiran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, sredstev proračuna Republike Slovenije, občin Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri ter sredstev projektnih partnerjev.

Skupaj smo stopili nekateri člani TD Sovodenj in TD Žiri, ki vsak na svojem ozemlju zadnjih osem let vodimo pohodnike ob nekdanji rapalski meji. Pod okriljem Turizma Škofja Loka in ob strokovni pomoči ter usmerjanju Marije Demšar so stekle potrebne aktivnosti. Oktobra sta se na pot podali dve skupini pohodnikov, prva iz Žirov, druga s Sovodnja. Srečali smo se pri glavnem mejnem kamnu št. 38 na vrhu Javorjevega Dola, kot rečemo Sovodenjčani, oz. na vrhu Mrzlega Vrha, kot rečejo Žirovci.

Kdor se je v preteklih letih na sovodenjski strani udeleževal pohodov ob rapalski meji do glavnih mejnikov št. 36, 38 ali 35, ve, da so bili že od vsega začetka odeti v zgodbe, popestrjeni s pripovedmi ali zaigranimi prigodami iz časa kontrabanta. Letošnji projekt je začeto samo še obogatil in nadgradil. Rapalska meja je vse od leta 1920, ko so jo začrtali in začeli označevati z mejniki, pa vse do leta 1947 obmejnemu prebivalstvu povzročala različne tegobe, kontrabantarje pa krepila v iznajdljivosti. Pohod-

nikom so posamezne utrinke tega življenja že na poti in na vrhu ob mejniku predstavili učenci dramske skupine podružnične šole Sovodenj in člani sekcije TD – Kontrabant. Kulturni program so popestrili mladi trobentači iz Žirov, harmonikar in pevke Grabljice. Zbrane sta nagovorila župana Milan Čadež in Janez Žakelj, vsem pa je v svojem znamenitem govorniškem slogu misli in zgodbe namenil tudi prof. Tomaž Pavšič, pisec knjig o rapalski meji. Pohodniki so dan preživeli ob rekreaciji, sproščenem vzdušju, spoznavanju novih krajev in drobcev zgodovine tega področja. Na cilju so lahko pokusili tudi mesne, mlečne in pekavske lokalne dobrote.

Meja, ki je nekoč ljudi delila v dve državi, s pohodi ponuja druženje in gibanje v naravi, kar vse koristi zdravju.

Po pohodniški poti lahko greste tudi sami. Za ta namen so ali še bodo postavljene informativne table na Sovodnju, v Javorski grapi v Kašeniji, na Mrzlem Vrhu, v Novi Oselici, Pr' Vrhovc v Podlanišču in tudi na žirovski strani. Prinašajo

Saharin v palici – igrani prizor učencev

orientacijski zemljevid, nekaj tematskega besedila in fotografije. Pot bo še dodatno označena. Novost je tudi obširnejša zgibanka tematske poti v slovenskem in angleškem jeziku, ki vsebuje opise posameznih delov poti, krajev in značilnosti ter stare in novejša fotografije.

Pot ob rapalski meji lahko na sovodenjskem koncu postane turistično zanimiva. Kaj dosti drugega, razen planinske kočice na Ermanovcu in planinskih poti, tudi nimamo ponuditi. Mogoče bo v nekom boljšem prihodnjem času kdo od domačinov zmožni in znal iz svoje dodatne dejavnosti pohodnikom, turistom ponuditi še kaj.

Milka Burnik

Za družine bodo na voljo ugodni paketi

Ljubitelji zimskih radosti na snegu že čakajo, da smučišče Stari vrh prične obratovati. Začetek smučarske sezone je v veliki meri odvisen do snežnih padavin. Če bo zima radodarna s snegom, se bo po strminah Starega vrha mogoče zapeljali že drugi ali tretji konec tedna v decembru.

Stari vrh je lani obiskalo 62.000 ljubiteljev snega.

Ponudba smučišča se iz leta v leto dopolnjuje ter tako privablja vedno več gostov iz vse Slovenije. Prav sodelovanje med smučiščem in domačimi ponudniki gostinskih storitev in nastanitvenih kapacitet ter številnimi poslovnimi partnerji pripomore k večji obiskanosti in prepoznavnosti smučišča. Ena od letošnjih novosti je ski & board poligon, namenjen predvsem mlajšim smučarjem. Poleg dnevne smuke sta dobro obiskana tudi nočna smuka in sankanje. Proga za to je dolga 2,5 km.

»Posebno pozornost bomo letos namenili družinam in mladini. Za družine bodo na voljo različni smučarsko-gostinski paketi. Skupaj s Slovenskimi železnicami, podjetjem Be-tours in našimi gostinci pripravljamo cenovno in logistično zelo ugodno paketno ponudbo pod imenom »Z vlakom na Stari vrh«, ki bo namenjena predvsem mladini iz večjih urbanih središč brez lastnega prevoza. Številne ugodnosti bodo na voljo tudi v okviru kartice Prijatelj Starega vrha,« je pojasnil direktor STC Stari vrh Pavle Logar.

Na Starem vrhu se ne bo le smučalo, temveč tudi zabavalo v sklopu številnih zabavnih ali tekmovalnih dogodkov, kot so že četrti Smučarski karneval s tekmo v pustnih maskah, Dan smučanja na svetovni dan snega, Smučarski dan ŠKL, manjkala ne bo niti Srečkov pokal v nočnem smučanju. »Srečkov pokal bo letos – v tretji ponovitvi – zaživel še na višjem nivoju. Trenutno se dogovarjamo z Zavodom ŠKL ter nekaterimi športnimi mediji za partnersko medijsko pokrivanje petih tekem Srečkovega pokala in posredno s tem našega nočnega smučanja na, upam si reči, najlepšem

nočnem smučišču v Sloveniji. V okviru športnih televizijskih oddaj Zavoda ŠKL na Kanalu A bo najverjetneje pripravljen več reportaž o tekmovalstvu in seveda tudi o smučišču. Zavedamo se, da bo v štirih večerih, ko bodo potekala tekmovalna v slalomu, veleslalomu, super veleslalomu ter smuku (peto, finalno tekmovalje v paralelnem slalomu bo predvidoma prvo nedeljo v marcu), smučišče polno tekmovalnih navdušencev, zato načrtujemo, da bomo ob teh večerih smučanje ostalim smučarjem omogočili pod ugodnejšimi pogoji,« pojasnjuje Logar.

Pred pričetkom nove sezone opozarja obiskovalce na ustrezno kondicijsko pripravo in ustrezno pripravo smučarske opreme. Hkrati pa opozarja, naj se na smučišču obnašajo odgovorno, upoštevajo varnostne predpise in navodila nadzornikov smučišča ter naredijo vse, kar je v njihovi moči, da se s smučišča vrnejo zdravi in zadovoljni.

Občani smučajo ceneje

Na Starem vrhu se zavedajo, da bo letošnja sezona zelo pomembna, saj gospodarska in finančna kriza v državi ne popuščata. Kljub trenutnim gospodarskim razmeram v Sloveniji so bili primorani zaradi neprestanega povečevanja stroškov obratovanja nekoliko dvigniti

Prodajna mesta smučarskih vozovnic: Picerija Grapa (spodnja postaja sedežnice), Bokal sport Škofja Loka, Bartog Škofja Loka, Turizem Škofja Loka, Gostilna na Vidmu, Taverna Petra, Gumi servis & Bife Zrajdnca in Tobo bar Žiri. Ob sobotah in nedeljah od 10. do 17. ure so vozovnice na prodaj tudi na blagajni smučišča (spodnja postaja sedežnice).

ceno smučarskih vozovnic.

Občani lahko še vedno kupijo letne smučarske vozovnice v predprodaji po 20 odstotkov nižini ceni vse do konca novembra. Za bolj oddaljene smučarje bodo na voljo različne paketne in druge ugodnosti. »Naj omenim, da smo na območju Škofjeloškega hribovja lani v težkih pogojih z banko upnico uspeli ohraniti našo največjo telovadnico na prostem, in upam, da jo bodo naše občanke in občani tudi letos v največji možni meri izkoristili v svoj prid,« je še poudaril Logar in spomnil na preteklo sezono, ki jo ocenjuje kot uspešno. »Začetek obratovanja se je zaradi dolgotrajnih pogajanj zavlekel pozno v december, zaradi česar nismo izpeljali niti predprodaje smučarskih vozovnic v novembru in decembru. To se je kar precej poznalo na finančnih prihodkih za preteklo poslovno leto. Po ne najbolj posrečenemu začetku sezone je bila ta v nadaljevanju zelo dobra, po obisku lahko rečem celo odlična. Smučišče je v 92 obratovalnih dneh obiskalo skoraj 62.000 obiskovalcev, kar je osem odstotni porast glede na preteklo sezono. Med obiskovalci je bilo daleč največ smučarjev, veliko je bilo tudi sankarjev na nočnem sankanju (1433) in najmlajših obiskovalcev Snežnega parka na Grebljici. Finančni izid je bil zadovoljiv, seveda pa stanje še zdaleč ni idealno in prihodki so za normalno obratovanje in zlasti za nadaljnji razvoj smučišča še vedno premajhni.«

Pavle Logar je optimističen in verjame, da bo poslovanje v prihodnje boljše, sploh glede na to, da so se uspešno dogovorili z upniki glede odplačevanja kreditov za prenovo smučišča in nakup sedežnice. »Vstop 23 partnerjev v preteklem letu ocenjujem kot resen signal vsem, da bo smučišče obstalo in se razvijalo ter prinašalo še naprej verjetno največji delež turističnih (in tudi drugih) prihodkov na območju nekdanje občine Škofja Loka. Je pa res pred nami še dolga in, kot kaže, tudi naporna pot,« je smilil Logar.

Lidija Razložnik

Cenik smučarskih vozovnic v predprodaji (do 30. 11.)

vozovnica v €	odrasli	otroci	mladina	seniorji
dnevna	22	13	18	18
poldnevna	18	10	14	14
nočna	18	10	14	14
sezonska D+N	345	221	282	282
sezonska N	239	154	196	196
sezonska D+N občan	300	193	247	247
sezonska D P-P*	176	123	158	158

D-dnevna N-nočna *dnevna od ponedeljka do petka

Posodobitev in razširitev čistilne naprave Gorenja vas in gradnja kanalizacijskega sistema poteka uspešno

V okviru operacije Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore, Projekt Občina Gorenja vas – Poljane, ki je del skupine projektov »Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore«, v katerem sodelujemo skupaj z Občino Škofja Loka, Občino Železniki in Občino Žiri poteka posodobitev in razširitev čistilne naprave Gorenja vas in gradnja kanalizacijskega sistema Trebija – Gorenja vas.

Čistilna naprava Gorenja vas

Na čistilni napravi Gorenja vas trenutno potekajo posodobitvena in razširitvena dela, ki vključujejo prenovo obstoječe upravne stavbe, gradnjo novega biološkega bloka in objekta za strjevanje odvečnega biološkega blata. S tem bomo povečali kapaciteto čiščenja čistilne naprave iz 1000 PE (populacijski enot) na 3100 PE ter sami izvajali izsuševanje odvečnega biološkega blata in sprejem gošč iz greznic.

Posodobitev in razširitev čistilne naprave bo zaključena konec letošnjega leta, ko je tudi predviden začetek poskusnega obratovanja, ki bo trajalo eno leto. Posodobljena in razširjena čistilna naprava bo omogočala izvajanje novih priklpov na javni kanalizacijski sistem Gorenja vas, uredila prevzem in obdelavo vsebin iz greznic in biološkega blata iz malih komunalnih čistilnih naprav. Po izgradnji manjkajočih odsekov kanalizacijskega sistema pa se bodo na čistilni napravi lahko dodatno čistile komunalne vode iz naselij Gorenja vas, Hotavlje, Podgora in Trebija.

Prenovljena upravna stavba in nov objekt za strjevanje odvečnega biološkega blata

Nov biološki blok ČN Gorenja vas

V naslednjem letu bomo začeli izvajati nove hišne priključke na območju naselij Hotavlje in zahodnega dela Gorenje vasi. Na tem območju trenutno poteka gradnja kanalizacijskega sistema, ki bo prav tako priključen na čistilno napravo Gorenja vas.

Kanalizacijski sistem Trebija – Gorenja vas

V občini Gorenja vas – Poljane obstajata dva ločena in neodvisna kanalizacijskega sistema Gorenja vas in Poljane, ki sta potrebna obnove in nadgradnje. Gradnja kanalizacijskega sistema Trebija-Gorenja vas, predstavlja širitev javnega kanalizacijskega sistema Gorenja vas, kjer se bodo komunalne odpadne vode čistile na prenovljeni čistilni napravi Gorenja vas.

V začetku avgusta se je na območju naselij Gorenja vas in Hotavlje začela gradnja primarnega kanala kanalizacijskega sistema Trebija-Gorenja vas. Trenutno poteka gradnja kanalizacijskega sistema na območju naselij zahodnega dela Gorenje vasi (odsek od Vršajna v smeri proti Hotavljam) in na Hotavljah. Pod regionalno cesto pri »Pumpežu« na začetku Gorenje vasi poteka zahtevna izvedba mikrotuneliranja oz. vrtanja v skalo v dolžini več kot 80m. V svetlem profilu tako narejene vrtnice bodo potekale kanalizacijske in vodovodna cev. V letošnjem letu je predvidena izgradnja primarnih kanalov v dolžini cca 3,74 km, v kolikor bodo dela potekala po predvidenem terminskem planu oz. bodo to omogočale vremenske razmere.

Izdelava podboja pod regionalno cesto po sistemu Mikrotuneliranja, kjer poteka vrtanje v kamnito podlago. V izvrtno odprtino se položi betonsko cev po kateri bosta potekali kanalizacijska in vodovodna cev.

Gradnja kanalizacije preko lokalne ceste na Hotavljah.

Nov kanalizacijski sistem Trebija-Gorenja vas se bo na obstoječi javni kanalizacijski sistem Gorenja vas priključil pod stanovanjsko sosesko Vršajn ter zaključil na čistilni napravi Gorenja vas, na kateri se bodo čistile komunalne odpadne vode in prečiščene odtevale v reko Soro.

V naslednjem letu je predvidena gradnja kanalizacijskega sistema na območju naselij Podgora in Trebija.

Z gradnjo primarnega kanala na Trebiji, ki poteka vzporedno z regionalno cesto smo začeli v prvi polovici novembra. Gradnja na tem območju bo zahtevna zaradi kamnite podlage in izvedbe treh črpališč, medtem ko bo vzporedno potekala še gradnja vodovodnega sistema in podsistemov.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Varstvo okolja – področje voda«; prednostne usmeritve »Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod«.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

Odvajanje in čiščenje
odpadnih voda v porečju Sore

Proizvajalci odpirajo svoja vrata

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je pripravilo projekt Lokalna kakovost, katerega namen je spodbuditi prehranjevanje z lokalno pridelano in predelano hrano. Potrošnike želi seznaniti s sistemom sledljivosti »od vil do vilic« ter jim predstaviti slovenske pridelovalce in predelovalce, saj je zaupanje v poreklo sestavin in kakovosten proces proizvodnje hrane za kupca ključnega pomena.

Foto iz arhiva Lokalne kakovosti

Katarina Brence je potrošnikom pojasnila, kako nastaja sir.

Potrošniki se čedalje bolj zavedajo pomena lokalno pridelane in predelane hrane za kakovostno prehrano posameznika in vpliva na lokalno gospodarstvo.

Rdeča nit projekta je spodbuditi lokalno samopreskrbo, dvigniti ozaveščenost o prednostih lokalne hrane in informirati potrošnike o tem, kje lahko pridobijo bistvene informacije o proizvodih, ki so pomembne za njihovo odločitev o nakupu. Pidelovalci bodo v sklopu projekta dobili priložnost za promocijo svoje dejavnosti in izdelkov. Kupci jih bodo lahko spoznali na dnevih odprtih vrat, ki bodo potekali v času zorenja in pobiranja pridelkov, svoja vrata pa bodo odprla tudi živilsko-predelovalna podjetja in zadruge.

Razpored dnevov odprtih vrat je na spletni strani www.lokalna-kakovost.si, kjer je tudi seznam lokalnih pridelovalcev in predelovalcev po regijah in vrsti hrane. Spletna stran ponuja še številne druge zanimive in koristne informacije.

Pri Pustotniku so našli 200 obiskovalcev

Ena od kmetij v gorenjski regiji, ki je dobila možnost organizacije dneva odprtih vrat, je tudi kmetija Pustotnik. »Za sodelovanje pri projektu smo se odločili z namenom, da tudi naša kmetija pripomore k zblizevanju potrošnikov in proizvajalcev domačih izdelkov ter k povečanju zaupanja v lokalne produkte,« je pojasnila Katarina Brence s Kmetije Pustotnik. Obiskovalci so si tam lahko ogledali, kako poteka proizvodnja sirov in mlečnih izdelkov

od začetka do konca. »Odziv na dogodek je bil zelo dober. Dopoldne nas je obiskalo približno 200 ljudi. Nekaj je bilo domačinov, večino obiskovalcev pa so predstavljale naše stranke iz Ljubljane, Jesenic in Tržiča. V manjših skupinah smo jih večkrat popeljali po kmetiji, jim razkazali zorilne kleti in pojasnili, kaj vse se dogaja v sirarni. Po ogledu so se gostje lahko sprehodili skozi sirnico, kjer smo zanje pripravili tudi degustacijo. Poleg naših izdelkov so v sirarskem butiku videli še, kaj vse ponuja Poljska dolina. Pod domačo hruško je celo dopoldne prijetno dišalo po krompirjevi friki in pečeni sirarski skutli, za najmlajše pa smo imeli pripravljen tudi igralni kotic, kjer so v družbi domačih živali ustvarjali, risali in krasili dvorišče s svojimi umetninami,« je po končanem dogodku povedala Brencetova in dodala, da jih veseli, da je med obiskovalci bilo kar nekaj njihovih dolgoletnih in rednih strank. »Mislim, da je to res lep dokaz, da smo ljudje vedno bolj pozorni na to, kaj jemo, od kje izvira in na kakšen način je pridelana hrana na našem krožniku.«

Zakaj uživati lokalno pridelano hrano? Uživanje sezonske zelenjave in sadja iz lokalnega okolja se priporoča tudi z zdravniškega vidika, lokalna trajnostna oskrba pa ima poleg bolj kakovostnih živil še širši družbeni pomen. Na primer sadje in zelenjava lokalnega izvora imata višjo hranilno in biološko vrednost, hrana lokalnega izvora ima manj konzervansov in tradicionalen okus, ohranja genetsko pestrost. Kupci na ta način podpirajo lokalne pridelovalce in panogo ter utrjujejo lokalno samopreskrbo ter nenazadnje skrbijo za okolje.

Lidija Razložnik

Predavanje Antona Komata v Gorenji vasi

Tudi z ribami v telo vnašamo strupene snovi

V okviru projekta Moj eko vrt LAS Loškega pogorja v sodelovanju s šolami in vrtci na Škofjeloškem organizira različna predavanja. Tako so v sredo, 13. novembra, v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas povabili Antona Komata, svobodnega raziskovalca, pisca, scenarista, publicista in naravovarstvenika.

V predavanju z naslovom »Zdravstvena tveganja industrijsko predelane hrane za otroke« je predstavil pretresljiva dejstva o tem, kaj vse vsebuje hrana, ki jo kupimo v trgovinah in kaj z njo vnašamo v svoje telo. S tem so povezane številne bolezni sodobnega človeka, še posebej pa so za to dovzetni otroci, ki se šele razvijajo.

Tako na primer meso vsebuje različna zdravila, ki jih dajejo živalim, stresne hormone, ki so posledica natrpanosti v velikih hlevih, zdravju škodljivi so številni aditivi in konzervansi v živilih, tudi v ribah se nabirajo strupene snovi iz onesnažene morske vode, plastična embalaža v hrano oddaja emisije. Pojasnil je, da je v trenutni ekonomiji pri elitah, ki jo vodijo, pretirano poudarjen samo vidik dobička, ne pa tudi druge dimenzije stvarnosti. Zato se velika podjetja, ki obvladujejo proizvodnjo hrane, ne

ozirajo na človeka, ampak le na svoj dobiček.

Posledično se tudi trudijo prikriti škodljivost kemično obdelane industrijske hrane in s številnimi triki zavesti potrošnika, občasna razkritja nepravilnosti pa po Komatovem mnenju dajejo le nek lažen občutek skrbi proizvajalcev za kupce. Ob tem se lahko zavemo pomena lokalno pridelane hrane, za obdelavo katere se ne uporablja konzervansov in drugih škodljivih snovi, zmanjša se obremenjevanje okolja s prevozom, podpira se domača ekonomija.

Mednarodne korporacije izvajajo velik pritisk na

posamezne vlade, tudi prek EU, da bi uveljavile svoje interese. Nedavno smo bili priča poskusu privatizacije vodnih virov, prilastitvi izključne pravice do pridelave semen ter uvajanja gensko spremenjenih organizmov. Pomembno je, da se ljudje osveščajo o teh stvareh, saj se bodo potem lažje odločali v dobrobit lastnega zdravja in ohranjanja naravnega ravnovesja.

Jure Ferlan

»Fino bi bilo, če bi imeli tak zajtrk vsak dan.«

Tretji petek v novembru, ki ga je vlada razglasila za dan slovenske hrane, so v vrtcih in šolah letos že tretje leto zapored z lokalno pridelano hrano postregli na tradicionalnem slovenskem zajtrku. Tudi v šolah in vrtcih v naši občini. V OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi je bila ta dan šolska avla od pol devete do enajste precej bolj živahna kot druge dneve.

Po nekaterih podatkih je imelo tradicionalni slovenski zajtrk več kot 270.000 otrok po državi. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje bo letos vrtcem in osnovnim šolam povrnilo sredstva za nakup kruha, mleka, medu, masla in jabolk.

Foto: Damjana Peternej

Ponudba je krepko presegala »predpisan« zajtrk. Poleg mleka, medu, kruha, masla in jabolk so bili na izbiro še siri, sirni namaz z drobnjakom, jabolčni čips, suhi krljci in suhe hruške, jogurt ... Dolga miza je vabila z lepo pripravljenimi in za oko vabljivimi krožniki, ki so jih sproti dopolnjevali lokalni ponudniki. Ti so zasedli del knjižnice in ga uporabili za predprostor, kjer so jedi pripravljali.

Na klopet v avli je bilo slišati mlaskanje, klepet, predvsem pa zadovoljstvo. »Dobro je, domače je,« so v en glas zatrdili petošolci. »Pa veliko stvari je, da lahko izbiraš, in tudi zelo okusno. Najraje imamo kruh z medom. Pa večkrat gremo lahko iskat.« Niso se dali prav motiti, čeprav so se prednje, prav tako z zajtrkom v rokah, usedli ravnatelj, njegova pomočnica pa še župan s prvim čebelarjem Čebelarkega društva Blegoš Štefanom Ingličem.

Inglič nam je zaupal, da so bili prav čebelarji tisti, ki so naredili prvi korak. Želeli so namreč spodbuditi večjo porabo medu med ljudmi: »Zato smo po vrtcih uvedli medeni zajtrk, in to že pred sedmimi, osmimi leti. Še zdaj radi združimo prijetno s koristnim tako, da med, ki ga čebelarji prinesemo na lokalno ocenjevanje v društvu, poklonimo šolam in vrtcem. Člani ga še posebej radi dajo v ocenitev, saj vedo, da ga bodo dobili otroci.«

Dobro, saj je domače ...

Otroci se pri svojem zajtrku niso dali prav nič motiti, gneča ob bogato obloženi mizi, na katero je šlo med drugim tudi 12 kilogramov medu (in še pet v vrtcu), je bila velika. Kot je povedala Majda Hladnik s kmetije Pri Lužarju, so ob tej priložnosti spekli približno 60 kilogramov kruha: »Polbelega, tega največ gre, pa črnega in še s semen. Sodelujemo že drugič, zanimivo in potrebno se mi zdi, da se gre med otroke z domačo hrano, da jo poskusijo in povedo tudi doma. Pa tako morda tudi družine raje posežejo po lokalno pridelani hrani.«

Tudi Irena Jezeršek s kmetije Matic je bila tam in povedala, da se letos predstavljajo s suhim sadjem: »Pripravili smo jabolčni čips, ki ga imajo otroci zelo radi, pa suhe jabolčne krljce in suhe hruške.« Po čem še radi posežejo otroci? Tudi po sirih, kot je povedala Marica Bogataj s kmetije Pr' Petelin: »Letos smo pripeljali nekaj več kot

18 kilogramov sira, dobro smo se založili z dimljenim, ki ga imajo otroci najraje. In še 11 kilogramov namaza, tudi z drobnjakom, smo pripravili.«

Med drugim so na šolo in v vrtce pripeljali še 30 litrov mleka Dušana Pintarja ter 50 litrov mleka in jogurta s kmetije Pustotnik, 90 kilogramov jabolk Germane Pivk, sedem kilogramov masla Loške zadruge. Za posladek pa so bili piškoti Nežke Demšar. Njena hči,

petošolka Manca, ki jih je tudi pomagala peči, je povedala, da so na njeno željo bolj marmeladni in z mandeljni. Še drugih vrst in različnih oblik jih je Nežka postregla pred kuhinjskim prostorom, kjer so otroci že oddajali krožnike po zajtrku: »Radi se ustavljajo tu in jih jemljejo. Kar 55 kilogramov sem jih spekla v tem tednu za Gorenjo vas, nekaj pa še za v Škofjo Loko.« Otroci so jih radi pozobali s toplim napitkom. »Tile čaji in piškoti so vsi z domačih kmetij in so zelo dobri,« so se muzale tretješolke.

Cilj: seznaniti mlade s pomenom lokalne samopreskrbe

Pomočnica ravnateljice Jana Rojc, ki se je pomenkovala z otroki, pa je zadovoljno dodala, da so izredno veseli, ko vidijo, da je učencem tak zajtrk

zelo pogodu. »Res da imava z Agato Bradeško, ki je vodja šolske prehrane, precej dela z organizacijo, ampak je vredno. Tudi po odzivih iz preteklih dveh let vidimo, da so otroci zelo zadovoljni. Vsak dan takega zajtrka res ne moremo pripraviti, predvsem ne tako obilnega, se pa trudimo, da povabimo čim več lokalnih pridelovalcev hrane.«

Temu je pritrdil tudi ravnatelj Izidor Selak: »Lokalne pridelovalce čim bolj spodbujamo, da se vključujejo v prehrano naših otrok, posredno jim tako pomagamo pri njihovem poslovanju. Je pa res, da smo v šolah predvsem odvisni od javnih naročil, na katera smo vezani.« Čeprav opažajo, da je lokalnih ponudnikov več, kar je tudi cilj vseslovenske akcije, ki želi mlade seznaniti s pomembnostjo lokalne samopreskrbe in zdravih prehranjevalnih navad, pa si takih zajtrkov ne morejo pogosteje privoščiti.

Tudi župan je bil ob obisku šole prav zadovoljen: »Tudi sam običajno zajtrkujem domačo hrano, med, maslo, domačo marmelado. Danes sem poskusil same odlične reči, tudi zato, ker so pridelane v Poljanski dolini. Res je pomembno, da se promovira slovenska hrana, prepričan sem, da je to prava smer.« Ko je z očmi že iskal čebelarja Štefana, da se odpravita na prav tak zajtrk v OŠ v Poljane, pa le še dodal: »Želim si le, da bi bilo več dni v letu takih.« Kar pa je bila tudi želja otrok, med njimi so si nekateri v en glas zaželeli, da bi bilo fino, ko bi imeli tak zajtrk prav vsak dan.

Damjana Peternej

Projekt v OŠ Poljane

Jejmo sveže, zdravo, domače!

Z novim šolskim letom 2013/2014 se je začelo tudi novo obdobje Sheme šolskega sadja in zelenjave (SŠS), ki učence razveseljuje s svežim sadjem in zelenjavo že peto leto zapored.

Shema šolskega sadja je ukrep skupne kmetijske politike EU v sektorju sadja in zelenjave. Namen tega ukrepa je ustaviti trend zmanjševanja porabe sadja in zelenjave in hkrati omejiti naraščanje pojavnosti prekomerne telesne teže in debelosti pri otrocih. Letos v tem projektu sodeluje tudi naša šola, vodi pa ga naša učiteljica biologije in gospodinjstva ter organizatorica šolske prehrane Helena Vidmar. Prva priložnost, da so učenci od 1. do 9. razreda prejeli takšen obrok, je bila med prvo razredno uro po počitnicah. Dobili so porcijo grozdja.

Kako so sveži jutranji obrok sprejeli učenci? Četrtošolci so povedali, da jim je všeč, da bodo dobivali sadje in zelenjavo vsak četrtek zjutraj. Pa tudi, da radi jedo skoraj vse vrste sadja in zelenjave. Tudi petošolci so pohvalili idejo. »Všeč mi je, da bomo dobili sadje. Rad imam skoraj vse, ne maram pa zelenjave, zato bom

bolj užival pri obrokih sadja,« je povedal Matic. Učenci šestega razreda imajo radi skoraj vse sadje, a se tudi zelenjave ne bi branili. Starejši učenci pa so bili navdušeni in so predlagali, da bi lahko bilo več sadja oziroma zelenjave. Največkrat bi radi jedli jabolka.

Bernarda Pintar

Med letošnjimi prejemniki tri društva in zak

23. novembra je v občini Gorenja vas - Poljane občinski praznik. Leta 973 je bila zapisana darilna listina cesarja Otona II. kot najstarejši pisni vir, v katerem so bili prvič omenjeni kraji v današnji občini. Poleg kulturnega programa župan na slavnostni akademiji podeli tudi občinske nagrade.

Dobijo jih občani, ki s svojim udeleževanjem na različnih področjih pomembno prispevajo k prepoznavnosti občine oziroma tisti, ki s svojim delom ter ustvarjanjem dajejo pečat krajem pod Blegošem ter so ime občine ponesli širom Slovenije. Ta konec tedna bodo priznanje prejeli trije posamezniki in štiri društva. Tik pred zaključkom redakcije je župan povedal, da letos priznanje župana prejme Anton Kosmač za izjemne športne dosežke na področju mednarodnih tekmovanj v maratonu. Preostale nagrajence je izbrala v ta namen ustanovljena komisija.

Uršula in Janez Ramoveš

prejmeta plaketo Občine Gorenja vas - Poljane za edinstven doprinos na področju zapisane, uglasbene in vokalne narečne poezije.

Zakonca Ramoveš družijo življenjska in ustvarjalna umetniška pot. Na svojstven način dajeta izviran pečat pesniški in pevski interpretaciji ob glasbi, ki se iz Suše pod Blegošem sliši daleč čez občinske meje in usede globoko v dušo poslušalcev.

Janezova pesniška moč se je v tiskano obliko začela širše izlivi v letu 1990 in kasneje v zbirkah Božjastnice, Moja debela mama, Striptiz, Namesto Kim Basinger. Po letu 2001 je njegov pesniški jezik zajadral v poljansko narečje, z besedami še močnejše slika preprostost, stvarnost in resnost življenja nekoč, danes, jutri. To je razvidno tudi iz zbirke Poročilo iz geta, Staroselski ciklus in Čreda. Za pesmi, zbrane pod naslovom Skuz okn strejlam kurente, je pred letom dni prejel Jenkovo nagrado. Njegove pesmi, opremljene z glasbo in v vokalni izvedbi njegove žene Uršule, še intenzivneje zaživijo na tovrstni slovenski glasbeni sceni, kjer sta prisotna in zadnja leta močno prepoznavna v svoji izvirnosti.

Uršula se je desetletje posvečala študiju solopetja in prepevala v Komornem zboru Radia Slovenija, zadnjih nekaj let nastopa z vokalno-instrumentalno zasedbo Fantje z Jazbecove grape. Na posnetih ploščah se ponavadi podpiše kot avtorica glasbe in izvajalka pesmi svojega moža. Sugar free baby, Na sunčn dan sm se z beciklam pelu, Staroselski ciklus, Angličeske in zadnja, Talisman, so zgoščenke, s katerih odmeva eden najlepših vokalov naše doline. Ni le izvajalka ljudskih pesmi, je sodobna ustvarjalnica, ki upošteva tradicijo in poje z ljubeznijo in odgovornostjo do poezije izpod peresa življenjskega sopotnika Janeza.

Jamarsko društvo Gorenja vas (JDGV) prejme priznanje Občine Gorenja vas - Poljane ob praznovanju 30-letnice delovanja za raziskovalne dosežke in nesebično pomoč

ljudem ob nesrečah na težko dostopnih območjih.

Jamarstvo oziroma raziskovanje podzemlja se je v Gorenji vasi pričelo v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Leta 1973 se je v okviru Jamarskega društva za raziskovanje jam Kranj ustanovila Jamarska sekcija Gorenja vas. Vse večje zanimanje za jamarstvo je leta 1983 botrovalo ustanovitvi samostojnega Jamarskega kluba Gorenja vas. Člani so resno pristopili k svojim obveznostim in nalogam, odkrivali in raziskovali so jame ne le na našem območju, temveč po vsej Gorenjski in Primorski. Tovrstno delo je bilo takrat izjemno naporno in precej nevarno, saj opreme ni bilo lahko dobiti na trgu, zato so jo izdelovali kar sami.

Na škofjeloškem področju je registriranih več kot 100 jam in brezen, tudi po zaslugi JDGV. Odkrili, raziskali in popisali so npr. Škrpetovo brezno na Bukovem vrhu, Rauf kamro v Todražu, jamo v kotu v Kopačnici, Vrtače v Lučinah, jamo v kamnolomu v Žireh, na območju Lubnika so odkrivali brezno v Kotlah, Gnezdivko, brezno v Sušnikovi gmajni, Sušnikovo jamo ... Pričeli so s tečaji jamarstva, s katerimi so nove člane usposobili za varno raziskovanje jam. Društvo se je povezalo z območnim štabom za civilno zaščito, kjer so zadolženi za reševanje ponesrečenec z višin in iz globin ter usposablja lokalne gasilske enote za tovrstno reševanje. Usposobljeni so tudi za reševanje z žičnic, kar je glede na bližino smučarskih središč zelo pomembno.

Cilj JDGV je tudi varovanje kraškega podzemlja, življenja v njem in njegovih voda. Naloga jamarjev je, da raziščejo, izmerijo ter dokumentirajo jame in brezna. Zapiske oddajo v jamarski kataster v Ljubljani. Gorenjevaški jamarji so dokumentirali več kot 50 jam. Leta 1996 je JDGV pristopilo v enoto Jamarske reševalne službe, ki deluje na celotnem območju Slovenije. Trenutno ima društvo pet aktivnih jamarskih reševalcev, ki pomagajo pri različnih nesrečah. V sodelovanju s Planinskim društvom Gorenja vas že od leta 2000 izvaja predstavitev vrhne tehnike na Blegošu. V IC Todraž društvo že več let zapored pripravlja ledeno steno za preizkus lednega plezanja. Člani se povezujejo z drugimi društvi in sodelujejo pri raziskovanju najglobljega brezna v Sloveniji – Čehi 2, ki je globoko 1502 metra, ter Velike ledene jame v Paradani s trenutno doseženo globino 750 metrov.

PGD Javorje

prejme priznanje Občine Gorenja vas - Poljane ob svoji 60-letnici delovanja za dolgoletno uspešno zagotavljanje požarne

varnosti na požarno zahtevnem hribovitem območju in dobro sodelovanje s krajan, lokalno skupnostjo in drugimi interesnimi skupinami.

Društvo je bilo ustanovljeno 11. oktobra 1953. Povoda za njegovo ustanovitev sta bila požar na hlevu v Dolenčicah in prevelika oddaljenost gasilcev iz Poljan. Že ob ustanovitvi so krajan pokazali veliko navdušenje in spoštovanje gasilstva, kar je prisotno še danes. PGD Javorje pokriva območje KS Javorje, ki se razprostira od Blegoša do Luše v Selški dolini. Vse vasi so na hribovitem področju v pasu od 500 pa do več kot 1000 metrov nadmorske višine. Do večine hiš so speljane ceste, te pa so največkrat zelo strme in v zimskem času težko prevozne. Območje je z vidika požarnega varstva zahtevno tudi zaradi velikih in težko dostopnih gozdnih površin ter številnih objektov v gozdu in ob njem.

Društvo je v svoji zgodovini imelo tako uspešna kot tudi nekoliko manj uspešna obdobja, vendar je vedno vztrajno kljubovalo težavam svojega časa in jih uspešno premagovalo. O tem pričajo dogodki, ki kažejo opazen napredek društva: izgradnja prvega gasilskega orodišča, pridobitev objekta za gasilski dom, povečanje gasilskega doma, nakup treh motornih brizgaln, traktorske cisterne za vodo, štirih gasilskih vozil in še veliko drugih gasilskih sredstev in opreme. Zelo pomembno je vključevanje mladih v gasilsko dejavnost, saj le tako društvu uspeva obdržati potrebno število operativnih članov, ki so v primeru požara ali druge nesreče vedno pripravljeni priskočiti na pomoč tako v domačem kraju kot v sosednjih. Danes je društvo zelo dobro opremljeno in uspešno, z delavnim vodstvom, ki vidi zasluge za uspeh društva tudi v zaslužnih krajan. Ti društvo podpirajo materialno in z aktivnim članstvom. Le redka je hiša v kraju, ki nima svojega člana med 160 člani v PGD Javorje. Pomemben temelj uspeha je tudi dobro sodelovanje društva s krajevno skupnostjo, občino, krajevnimi organizacijami, PŠ Javorje in šolo v Poljanah.

PGD Trebija

prejme priznanje Občine Gorenja vas - Poljane ob praznovanju 80-letnice delovanja v zahvalo za požrtvovalno in neprecenljivo delo v lokalni skupnosti in tudi izven meja občine.

PGD Trebija je bilo ustanovljeno na pobudo tedanjega trebijskega učitelja Jožeta Krapša januarja 1933. Sredstva za delovanje so zbirali z dramskimi prireditvami na domačem odru. Sprva so kupili staro ročno brizgalno ter nekaj delovnih oblek in čelad. Leta 1936 so svojemu namenu predali stavbo gasilskega doma. Tega je bilo treba po končani 2. svetovni vojni obnoviti, a že leta 1964 je dom in društvo doletela velika nesreča. Dom je zaradi nepazljivosti stanovanecv pogorel do tal. V začetku leta 1967

onca Ramoveš

so pričeli graditi nov gasilski dom in jeseni leta 1967 je bil pod streho. Svojemu namenu so ga slavnostno predali 18. maja 1968. Tri leta kasneje so kupili nov kombi. Ob 40-letnici društva je bil na Trebiji slovesen prevzem motorne črpalke, kupljene s prostovoljnimi prispevki krajanov. Deset let kasneje so k domu dozidali prizidek, leta 1998 so dobili novo orodno vozilo.

Na prelomu tisočletja so trebijski gasilci veliko pozornost namenjali predvsem mladim gasilcem. Poleg strokovnega izpopolnjevanja in tekmovanj so gojili tudi športne aktivnosti, organizirali letovanja in razne družabnosti. Veliko so se izražali, ob 70-letnici društva razvili mladinski gasilski prapor. Pomemben mejnik je tudi leto 2011, ko je društvo postalo bogatejše za novo gasilsko vozilo, ki je zamenjalo staro, že dotrajano gasilsko cisterno. Društvo sodi v 1. kategorijo gasilskih društev v občini in pokriva območje KS Trebija, kjer je približno 300 objektov, od tega 180 stanovanjskih zgradb. Operativni člani so usposobljeni za gašenje vseh vrst požarov in reševanje v različnih nesrečah. Ponosni so na dosežene rezultate na različnih tekmovanjih. Društvo danes šteje več kot 260 članov. V 80 letih obstoja je skupno mogoče najti 122 zapisov o intervencijah, od tega jih je bilo 50 zunaj območja njihovega delovanja. Skupno so trebijski gasilci posredovali pri 92 požarih in na 30 tehničnih intervencijah.

Društvo upokojencev

za Poljansko dolino

prejme priznanje Občine Gorenja vas - Poljane za organizirano skrb za upokojene občane.

Društvo upokojencev je stanovska organizacija upokojenk in upokojencev, ki že 40 let deluje na območju naše občine. Združuje upokojence od Fužin, Trebije, Hotavelj, Leskovic, Gorenje vasi, Žirovskega Vrha in Poljan do Javorij. Je najštevilnejše društvo po številu članov, saj jih ima v povprečju 750. Društvo je nastalo zaradi potrebe upokojenih po druženju, ohranjanju povezav, nastalih med aktivno zaposlitvijo, izmenjavi življenjskih izkušenj za zdravo preživljanje časa in vključitvi v družbo.

Vsa leta od ustanovitve je organizacijsko raslo skladno z zahtevami časa, željami članstva in danimi možnostmi. Predstavlja pomembno gibalno življenje starejših v občini. Vse leto organizira dogodke, povezane z rekreacijo, zabavo, izobraževanjem in izleti. Skrbi za izpolnjevanje socialnega poslanstva, in sicer organizira obiske ob osebnih jubilejih članov in obiske tistih, ki živijo v domovih za starejše. Za izpeljavo vseh omenjenih dogodkov, ki jih društvo načrtuje z letnim delovnim načrtom, skrbi okrog 20 članic in članov, ki vestno izpolnjujejo zaupane naloge.

Po utemeljitvah predlagateljcev povzela
Lidija Razložnik

Intervju

Jerneja Stanonik ustvarja v keramiki

Jerneja Stanonik je mlada umetnica iz Lovskega Brda, ki končuje študij likovne pedagogike v Ljubljani. Letos poleti je sodelovala na mednarodnem Ex-tempore keramike v Piranu, kjer je ustvarjala v keramiki, svoji priljubljeni tehniki.

Umetnost jo zanima že od malega. Pravi, da je vedno nekaj risala, zato se je po končani osnovni šoli odločila za nadaljevanje šolanja na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo. Kasneje pa tudi odločitev za Pedagoško fakulteto in likovno smer ni bila težka.

V domačih krajih te ne vidimo pogosto, kje si trenutno?

Večino časa preživim v Ljubljani, kjer sem hodila tudi v srednjo šolo in študirala. Trenutno sem absolventka, študij pravzaprav zaključujem in se pripravljam na diplomu.

Kaj je tema tvoje diplomske naloge?

Moja diploma temelji na keramiki. S keramiko sem se bolj resno seznanila na fakulteti pod mentorstvom profesorja Mirka Bratuše in takoj mi je postala všeč. Mogoče tudi, ker sem v srednji šoli ustvarjala večinoma v dvodimenzionalni tehniki (2D), tu pa je možno narediti nekaj bolj otipljivega.

Od kod ideje za tvoja dela?

Ideje pridejo večinoma spontano, z željo po oblikovanju novih oblik, tudi tehnično zahtevnejših, oziroma po preizkušanju meja, ki jih glina še dopušča. Keramika ima ogromno različnih materialov (glin, glazur, engob ...). Vseh še zdaleč nisem preizkusila, zato imam še veliko možnosti pri raziskovanju. Dela gradim z modeliranjem plošč.

Kje lahko vidimo tvoja dela?

Moja dela so bila razstavljena večinoma na fakulteti v Ljubljani, pa tudi na izmenjavi v Krakovu. Tam sem dobila veliko izkušenj iz vseh praktičnih predmetov in pridobila na osebni rasti.

Letos si razstavljala tudi na mednarodni razstavi Ex-tempore v Piranu.

Da, tam že od leta 1948 vsak september potekajo likovni dogodki imenovani Ex-tempore (iz latinščine ex tempore: iz časa, v času).

Pred 14 leti so slikarski Ex-tempore nadgradili z Ex-temporom keramike, ki je prepoznan tudi zunaj meja Evrope. Udeležilo se ga je 28 keramičarjev, tako profesionalnih kot ljubiteljskih,

Foto iz arhiva avtorice

Jernejin nagrajeni izdelek na mednarodni razstavi v Piranu

iz več kot desetih držav. Na razstavi je bilo 28 del različnih umetnikov, med njimi tudi moje. Sprejetja mojega dela sem bila seveda zelo vesela. Na otvoritvi je bilo veliko ljudi iz vsega sveta, tako da ogled vseh del skoraj ni bil mogoč. Ex-tempore pa mi je dal potrditev in nov zagon za delo.

Kaj si razstavljala v Piranu?

Moje delo predstavlja keramika geometrijskih oblik, ki meri 16x40x45 cm. Lotila sem se je zato, ker mi je profesor po razstavi v Krakovu povedal, da oblikujem le organske oblike, česar sama nisem opazila. To mi je bil izziv, da naredim nekaj bolj geometrijskega.

Kakšni so tvoji načrti v prihodnje?

V prihodnje imam željo po kakšni samostojni razstavi. Rada bi tudi nadaljevala študij na področju keramike, najprej pa moram seveda dokončati diplomu. Potem bom pa že videla, kje se bodo pokazale možnosti.

Jerneja, hvala lepa. Želim ti, da bi čim prej diplomirala in našla še nove poti v svet keramike. Upamo, da bomo lahko tvoja dela občudovali tudi na razstavi v Poljanah.

Tadeja Šubic

Domače – tudi za poslovno darilo

Poslovno darilo lahko odpira nove poslovne vezi ter obenem izraža spoštovanje in zaupanje. Odločitev za izbiro poslovnega darila ni lahka, vendar če iščete nekaj posebnega iz lokalnega okolja, bodo poslovna darila blagovne znamke Dedek Jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov – pravilna izbira.

Ponudbo oblikuje 64 ponudnikov s 477 izdelki, s škofjeloškega območja, v ponudbo poslovnih daril pa smo vključili nekaj izbranih izdelkov iz celotne ponudbe, ki smo jim izdelali tudi lično darilno embalažo. Med izdelki so na voljo: božični, srednjeveški piškoti, medenjaki, babični piškoti ter potice, sadni kruh, domači jušni rezanci, žganja in likerji različnih okusov, marmelade, suho sadje, medeno vino oz. medica, med različnih okusov in dražgoški kruhki, domač poltrdi sir, zeliščni čaji in zeliščni mošnjiček. V sklopu izdelkov domače in umetnostne obrti pa lahko izbirate med ročno pletenimi izdelki iz domače volne, ročno klekljano čipko in aplikacijami s čipko ter lesenimi izdelki.

Letošnja posebnost ponudbe pa je darilo gozda, v katerem je izbor treh oziroma štirih izdelkov iz gozdnih sadežev oz. plodov. V občini Gorenja vas - Poljane je skupno 21 ponudnikov visokokakovostnih izdelkov blagovne znamke. Večina od njih vam lahko ponudi tudi poslovna darila, zato vabljeni, da preverite njihovo ponudbo.

Več informacij o ponudbi blagovne znamke, ponudnikih in možnostih naročanja poslovnih daril dobite v Razvojni agenciji Sora pri Kristini Miklavčič, e-naslov: kristina.miklavcic@ra-sora.si in spletna stran <http://babicadedek.ra-sora.si/>.

Kristina Miklavčič, Razvojni agencija Sora

Za kronično vnetno črevesno boleznijo obolevajo

Več informacij o društvu poiščite na spletnem naslovu www.KVCB.si.

Docent primarij dr. Ivan Ferkolj prihaja z Gastroenterološke interne klinike, UKC Ljubljana, kjer se pri svojem vsakodnevnem delu srečuje z različnimi boleznimi prebavnega trakta. Govorila bova o kronični vnetni črevesni bolezni, ki je skupno ime za dve različni bolezni: ulcerozni kolitis in Chronovo bolezen.

Kaj je pravzaprav kronična vnetna črevesna bolezen (KVČB)?

Govorimo o skupnem imenu za dve bolezni, ki sta si zelo podobni, vendar v nekaterih detajlih različni. Tudi zdravimo ju nekoliko različno. Gre za bolezen, ki je, kot že ime pove, kronična. To pomeni, da če za tako boleznijo zbolíš, jo imaš tako rekoč za vedno. Manjši odstotek bolnikov se kljub temu povsem pozdravi. Bolezen je vnetna, kar pomeni, da je vnetje tisto glavno dogajanje. Vnetje pri ulceroznem kolitisu prizadene črevesje, vedno samo debelo črevo, medtem ko pri Chronovi bolezni lahko prizadene celotna prebavila, vse od ust pa do črevesja. Tipični simptomi bolezni so težave s prebavo, bolečine v trebuhu, najbolj pogost znak je pogostejše odvajanje blata, ki je sprva še normalno, potem pa vedno bolj redko, na koncu se pojavlja tudi kri. Takrat, ko se pojavi kri v blatu, je to že alarm, zaradi katerega bolniki hitro pridejo k zdravniku.

V glavnem obolevajo mladi ljudje. Največ novih bolnikov je starih med dvajset in trideset let. Seveda se pojavljajo tudi starejši novi bolniki, vse do šestdesetega leta, vendar je odstotek takih bistveno manjši. Najbolj žalostno je, da zbolevali tudi otroci. V Sloveniji imamo kar nekaj zelo majhnih bolnikov s kronično vnetno črevesno boleznijo.

Kako pogosta bolezen je KVČB?

Pred približno 12 leti smo naredili epidemiološko raziskavo za ljubljansko regijo. Ugotovili smo, da imamo na vsakih 100.000 prebivalcev vsako leto pet novih bolnikov z ulceroznim kolitisom in skoraj štiri bolnike s Chronovo boleznijo. Skupaj torej devet bolnikov na 100.000 prebivalcev. Za ljubljansko regijo

to pomeni med 60 in 70 novih bolnikov letno. Ocenjujemo, da je trenutno v Sloveniji približno 4.000 bolnikov, več v mestih kot na vasi.

Kako to, da je več bolnikov v mestih kot na vasi?

Vzrok bolezni je popolnoma neznan. Gre najverjetneje za kombinacijo različnih dejavnikov: tako genetskega, saj je v določenih družinah več primerov bolezni, kot dejavnikov okolja. Morda gre za okužbo, uporabo antibiotikov v zgodnjem otroštvu ... Pomen črevesne flore, črevesnih bakterij postaja vse bolj očiten, zato gredo vse nove raziskave trenutno v smeri iskanja vzroka prekomernega imunskega odziva na črevesno vsebino, kar vodi v vnetje.

Koliko časa v povprečju potrebujete, da bolniku postavite diagnozo KVČB?

Bolniki pridejo k nam, ko bolezen traja že kakšen mesec ali dva. Če ima nekdo drisko, ne smemo najprej pomisliti, da gre za KVČB. Daleč največ teh težav je zaradi infekcij, zaradi bakterij, virusov. Take driske se morajo v enem mesecu urediti. Na bolezen pomislimo šele, če driska, bolečina, tudi povišana temperatura trajajo več kot mesec dni. V Sloveniji se bolniki hitro odzovejo, tako da ne vidimo dosti takih, ki bi tavalili okoli in bi bili slabo diagnosticirani. Zdravniki so dobro osveščeni o tej bolezni. Bolniki dejansko hitro pridejo do specialista in do diagnostike. Mnogo bolj moramo biti pozorni pri otrocih, še posebej pri Chronovi bolezni, ko ni tako nujno, da je v blatu prisotna kri; lahko pride do zaostajanja v rasti, do zaostajanja v razvoju otroka. Takrat pomislimo na možnost te bolezni, vendar lahko do diagnoze mine tudi pol leta in več.

Kako pomagati bolniku, ko je diagnoza določena? Najbrž morajo spremeniti življenjski slog?

Diagnoza je nedvomno šok za vsakega bolnika. Zato je prvo srečanje, ko se pogovarjamo, za kaj pri bolezni gre, izredno pomembno. Z bolnikom se pogovorimo, povemo, da ni tako

dramatično, kot zglada v tistem trenutku, da se na bolezen tudi navadiš, da ima cel kup ljudi specifično zdravstveno težavo ... Seveda vsakogar zanima, zakaj je do bolezni prišlo ravno pri njem. Tu žal ne moremo zadovoljivo odgovoriti, saj vzrokov bolezni ne poznamo. Pomagamo lahko z osnovnimi navodili glede prehrane, življenjskega sloga, dobijo osnovna prva zdravila in nekaj manjših priročnikov oziroma brošur z opisom bolezni. Na vsak način se je treba na začetku z bolnikom dobro pogovoriti.

Kaj pa strah, s katerim se bolniki soočajo?

Bolezen se ponavadi začne dokaj blago. Ampak potem gredo bolniki hitro na internet povprašat za mnenje še koga drugega. Običajno hitro najdejo koga, ki je zelo bolan in strah je tu. Čeprav je treba zelo jasno poudariti, da ne boste našli dveh bolnikov s povsem enakim potekom bolezni, kar pomeni, da gre za bolezen z različnimi obrazy. Lahko je cel meter črevesja vnet, pa je bolnik kar v redu in mu ni tako zelo hudo, lahko pa je vnetih le nekaj centimetrov in ima bolnik ogromne težave. Primerjava bolnika z bolnikom je zato slaba, ampak na žalost smo vsi ljudje taki, da jo iščemo.

Ko gre za kronično bolezen, vemo, da je ta stalno prisotna. Vendar pa ima KVČB tudi mirna obdobja. Od česa je to odvisno?

Trudimo se doseči mirno obdobje. To je prvi cilj zdravljenja. Ko bolezen miruje, želimo mirno stanje vzdrževati, v glavnem z zdravili. Tu pa je seveda med bolniki včasih že malo težav. Zakaj bi jemali zdravila, če bolezen miruje? To jim je treba vsakič znova ponavljati. S sorazmerno blagimi zdravili uspemo v dobrem stanju vzdrževati približno 50 odstotkov bolnikov. Taki gredo na blato enkrat do dvakrat dnevno, so normalno zmogljivi, imajo normalen apetit in normalno telesno težo. Okoli 20 odstotkov je težkih bolnikov. Ti potrebujejo najmočnejša zdravila, kamor sodijo steroidi, ki pa se jih zaradi kupa neželenih učinkov vsi bojimo. Potem imamo zdravila, ki zavirajo imunski sistem, saj je ta pri KVČB prekomerno vzdražen. Zadnjih deset let pa imamo tudi biološka oziroma, kot rečemo, tarčna zdravila.

So zdravila edini način zdravljenja te bolezni?

Na žalost. Pa še to ni tako preprosto. Ker ne poznamo vzroka bolezni, je pravzaprav ne znamo pozdraviti, ampak jo zgolj zazdravimo. Žal se pri velikem odstotku bolnikov bolezen spet ponovi. Na biološka zdravila se odzove tri četrtine bolnikov. Četrtnina se na zdravljenje ne odzove, od tistih treh četrtin jih je polovica z res dobrim odzivom, polovica pa zgolj z boljšim. Žal tudi biološka zdravila niso čudežna za vse bolnike. Za tiste, ki jim pomagajo, pa so naravnost

predvsem mladi

fantastična. Pozdravijo jim sluznico, kot da nikoli niso bili bolni. Težava bioloških zdravil je tudi kar precej neželenih učinkov, zaradi katerih smo tako striktni pri uvajanju teh zdravil.

Bolezen zagotovo vpliva na vse vidike življenja bolnika. Na katerem področju imajo po vašem mnenju bolniki največ težav?

Po anketah, ki jih delamo med bolniki, jim največ težav povzroča utrujenost. Tudi če je bolezen še kar dobro nadzorovana, je to vodilni znak bolezni. Tudi takrat, ko nimajo driske, čutijo, da niso čisto pravi. Pri tistih bolnikih, pri katerih je bolezen aktivna in jim onemogoča, da bi kamor koli sproščeno šli, ne da bi vnaprej točno vedeli, kje so stranišča, je kakovost življenja zagotovo zelo okrnjena.

Kaj pa delovno okolje? Kaj bi morali delodajalci vedeti o potrebah zaposlenega, ki ima KVČB?

Bolniki so različni. Nekateri o svoji bolezni zelo veliko govorijo, nekateri pa so tihi in se ne želijo pogovarjati o tem. Mi si želimo bolnika pripeljati v mirno obdobje, ko lahko dela. Delo je zagotovo pomembna terapija. So tudi bolniki, ki bi želeli biti že kar upokojeni, že pri 25-ih letih ... Cilj zdravljenja je aktiven bolnik, ki je sposoben za delo. Žal imamo tudi nekaj bolnikov, ki so ves čas tako zelo bolni, da so za delo dejansko nesposobni. Včasih smo jih za štiri ure upokojevali. To je bil odličen trik. Mami, ki ima še dva ali tri majhne otroke, je bilo štiri ure dela čisto dovolj. Zdaj je drugače, časi so se spremenili in prinesli nove težave. Ljudje si ne želijo več delati po štiri ure, je pa tudi res, da tako okrnjena prisotnost lahko predstavlja težave pri delovnem procesu, katerega del so bolniki. Kar bi delodajalci morali vedeti, je, da je bolnik z dobro nadzorovano boleznijo načeloma normalno sposoben za delo.

Kako naj se bolnik znajde, da skupaj s svojci ne bo sam s svojo boleznijo? Obstaja društvo bolnikov, ki združuje bolnike s KVČB.

Kot sem že omenil, nekateri bolniki o svoji bolezni ne želijo preveč razpravljati, saj gre za težave, ki v družbi niso preveč popularne. Mi, ki jih dobro razumemo, imamo zanje malo časa, pet do deset minut, pa nas že čaka naslednji bolnik. Zato so se v svetu že pred mnogimi leti ustanovila društva bolnikov. Tudi v Sloveniji imamo že deset let odlično organizirano društvo, ki ima, če se ne motim, med 600 in 700 članov. Vodijo ga bolniki, zdravniki samo sodelujemo od zunaj, jim pomagamo, predavamo po potrebi ... Društva organizirajo tako imenovane šole. Posebej šole za začetnike, za bolnike s šole pred kratkim odkrito boleznijo, posebej za bolnike, ki so že dolgo bolni, pripravljajo pa tudi posebno šolo za tiste bolnike, ki prejemajo biološka zdravila. Društvo bolnikov je res dobra organizacija, ki s pomočjo od sponzorjev pridobljenih sredstev organizira aktivnosti, ki dejansko doprinejo k boljšemu življenju bolnikov.

Nina Remškar

Kam novembra in decembra?

- 23. november ob 9. uri: **Izdelava adventnih venčkov** iz naravnih materialov v Kulturnem centru slikarjev Šubic. Cena delavnice je 8 evrov. Prijave po e-pošti: tina.mlinar@gmail.com.
- 23. november ob 19. uri: **Slavnostna akademija s podelitvijo občinskih priznanj** v Domu občine Gorenja vas - Poljane. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.
- 24. november ob 10. uri: **Okrogla miza: Rupnikova linija** v Domu občine Gorenja vas Poljane. Po srečanju ogled stalne zbirke v utrdbi na Golem vrhu. Dodatne informacije pri Marjeti Šifrar na telefonski številki 04/51-83-120 ali po e-pošti: marjeta.sifrar@obcina-gvp.si.
- 27. november od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 30. november od 10. ure: **Balinanje za 3. Pokal Rupnikove linije** v utrdbi na Golem vrhu. Ob 11. in 15. uri organiziran ogled utrdbe. Postavljena bo stalna razstava dokumentov in ostalin iz časa gradnje Rupnikove linije. Dodatne informacije pri Mateji Čadež na telefonski številki 041/948-705 ali pri Boštjanu Poljanšku na telefonski številki 051/211-767. Organizirajo Gostilna Jager, Gosti Ina na Vidmu in Občina Gorenja vas - Poljane.
- 30. november ob 19. uri: **Muzikal Ženske za ženske** v KD Poljane. Organizira Društvo podeželskih žena Blegoš.
- 4. december od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 5. december: **Pohod upokojske sekcije v neznano**. Dodatne informacije in prijave pri Valentinu Bogataju na telefonski številki 040/377-356 ali na www.pdgorenjivas.com. V primeru slabega vremena se pohod prestavi na 12. december. Organizira upokojska sekcija PD Gorenja vas.
- 6. december ob 18. uri: **11. tradicionalni nočni pohod prek Sv. Urbana v Vinharje**. V cerkvi na Sv. Urbanu bo kratek koncert skupine Štedientje. Zbor bo na avtobusni postaji na Gorenji Dobravi. Organizira ŠD Sv. Urban.
- 7. december ob 9. uri: **Izdelava novoletnih voščilnic v dveh različnih tehnikah** v Kulturnem centru slikarjev Šubic. Cena delavnice je 6 evrov. Prijave na voljo po e-pošti: tina.mlinar@gmail.com do 5. decembra. Organizira Tina Mlinar Rozinger.
- 11. december od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 14. december od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov** na Trgu Ivana Regna v Gorenji vasi. Organizira RAS.
- 14. december ob 10. uri: **Lutkovna predstava z delavnico** v Kulturnem centru slikarjev Šubic. Cena lutkovne predstave in delavnice je 4 evre. Prijave niso potrebne. Organizira Tina Mlinar Rozinger.
- 14. december ob 18.30 uri: **Letni koncert skupine Štedientje** v utrdbi Rupnikove linije na Hlavčih Njivah. Dodatne informacije pri Petru Čadežu na telefonski številki 031/339-664.
- 14. december ob 20. uri: **Nočni pohod do mejnika 38**. Start pohoda na Sovodnju, možne so spremembe zaradi vremena. Dodatne informacije na spletni strani <http://www.td-sovodenj.si/>.
- 18. december od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 21. december ob 18. uri: **11. pohod na Brda ob polni luni**. Lahka pot. Zbirno mesto je pred Domom občine, prijave niso potrebne. Dodatne informacije na spletni strani www.pdgorenjivas.com. Organizira PD Gorenja vas.
- 21. december ob 19. uri: **Božično-novoletni koncert MVS Pozdrav z gosti** v OŠ v Gorenji vasi.
- 22. decembra ob 16. uri: **Božični koncert Jerbas domačih** v telovadnici OŠ Poljane. Božične želje bodo poleg Božička izpolnjevali še Ansambel Toneta Rusa, Ansambel bratov Poljanšek, Golte, Veseli Begunjčani, Blegaške sinice, citrar Dejan Praprotnik ter ansambla Javor in Erazem. Vstopnice bodo na voljo v predprodaji. Dodatne informacije pri Saši Pivk Avsec na telefonski številki 051/697-736. Organizirata Media Butik in Občina Gorenja vas - Poljane.
- 26. december: **Štefanov tek**. Dodatne informacije na spletni strani www.sdmh.si. Organizira ŠDMH.

Brezplačen ogled Tehniškega muzeja Slovenije

1. decembra, zadnjo nedeljo pred zaključkom sezone, bodo v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri pri Vrhniki pripravili dan odprtih vrat, kjer bodo obiskovalcem omogočili brezplačen ogled stalnih in občasnih razstav ter gostujoče multimedijske razstave TESSI (Poučevanje trajnosti v Sloveniji in Italiji), ki je sicer do 6. decembra na ogled le za najavljene šolske skupine.

Razstava TESSI je sestavljena iz dveh delov: multivizijskega in eksperimentalnega. S pomočjo multivizije boste spoznali, koliko energije in vode je potrebne za proizvodnjo vsakodnevnih izdelkov. V eksperimentalnem delu bodo demonstratorji prikazali praktične poskuse, katerih namen je dvig okoljske ozaveščenosti. Predstavili bodo aktualne teme, med drugimi uporabo obnovljivih virov energije ter energijsko varčnost.

Razstavo TESSI si bo možno ogledati ob 11.00, 12.30, 14.00 in 15.30.

Ob 15.00 bo tudi voden ogled razstave Motorji iz Kopra. Razstava prikazuje razvojno dejavnost in dosežke slovenske tovarne motornih koles Tomos iz Kopra do začetka 80. let. Kustos prometnega oddelka Boris Brovinsky bo predstavil motorna kolesa, ki predstavljajo mejnik v razvojni dejavnosti Tomosa, prototipe, ki niso dočakali serijske proizvodnje, in nekaj tekmovalnih motornih koles. T. D.

Delavnice se nadaljujejo, a ne brezplačno

Letos je Simbioza v občini Gorenja vas - Poljane potekala na dveh lokacijah, v OŠ Poljane in v OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Organizatorji in udeleženci so z izvedbo zadovoljni, žal pa je računalniško opismenjevanje starejših v brezplačni obliki letos potekalo zadnjič.

Med 21. in 25. oktobrom sta se starejša in nekoliko mlajša generacija spet povezali na način, ki ga vsi udeleženci dogodkov v sklopu akcije razumejo kot izredno pozitivnega. Osnovne ideje in cilji Simbioze so bili tudi tokrat sodelovanje in prenos znanja med generacijami ter spodbujanje vseživljenjskega učenja. V petih dneh so udeleženci delavnic spoznavali računalnik, internet, e-pošto, družabna omrežja in mobilno telefonijo, sproti pa so izvedeli marsikaj tudi o varnosti na internetu. Na desetih lokacijah v Sloveniji so se starejši imeli priložnost tudi učiti na novih napravah, ki omogočajo upravljanje z dotikom zaslona.

Poljanska in gorenjevaška šola sta dali na razpolago svoji računalniški učilnici, občina pa je pomagala pri obveščanju o projektu in poskrbela za to, da udeleženci in prostovoljci

niso bili žejni in lačni.

V OŠ Poljane so – tudi zaradi dobrih izkušenj in prakse iz preteklih dveh let – vodenje delavnic prevzeli učitelji sami, in sicer Aleš Mrak, Matjaž Slabe, Tjaša Lotrič in Jure Kumer, pomagali pa so jim učenke in učenci. V osnovni šoli Ivana Tavčarja je delavnice, prav tako ob pomoči učenek in učencev, vodil Uroš Bogataj, glavni organizator Simbioze v Poljanski dolini. »Vsi – tako obe šoli kot tudi občina – so bili z veseljem pripravljeni sodelovati pri projektu in so ga podprli po svojih najboljših močeh, za kar se jim v svojem imenu in imenu projekta Simbioza najlepše zahvaljujem,« je zadovoljstvo ob zaključku delavnic izrazil Bogataj, ki pa je tudi letos pogrešal sodelovanje študentov. Prav ti bi lahko zaradi svoje vsakdanje vpetosti v sodobne komunikacije starejšim ponudili veliko novega znanja.

Vsi, ki ste zamudili letošnjo Simbiozo, se lahko udeležite Simbioze po Simbiozi. Potekala bo od 25. do 29. novembra med 16. in 19. uro v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Cena tečaja je 32,94 evra. Čas bo tudi za posamezne konkretne primere in reševanje težav, ki jih imajo uporabniki. Število mest je omejeno (16). Za prijavo – možna je do sobote, 23. novembra – in dodatne informacije pokličite Uroša na številko: 031/631-817.

Ponovno se je pokazalo, da Simbioza ni le učenje računalništva, temveč precej več. »To je združanje več različnih generacij, ki se poleg učenja računalništva učijo tudi medgeneracijskega dialoga,« pravi Bogataj in dodaja, da tako starejši spoznavajo svet mlajših, mlajši pa se od starejših učijo truda, potrpežljivosti in prizadevanja ostati v stiku z družbo. Čeprav starejši v sodobnem svetu nekako ostajajo ob robu, so udeleženci in udeleženke Simbioze dokazali, da so radi aktivni in da se znajo prilagoditi novim okoliščinam.

Po izjavah vodilnih ljudi pri projektu Simbioza pa je bila ta letos zadnja v taki obliki, saj naj bi projekt v prihodnje potekal vse leto. Starejše bodo učili t. i. »Simbioza mojstri«, kar pa ne bo več brezplačno. V Ljubljani je bil septembra odprt tudi prvi Simbioza center, ki v svojih prostorih starejšim omogoča druženje in učenje uporabe novih tehnologij in komunikacij, mladi pa si bodo prek tega centra olajšali pot do zaposlitve. Več o tem, tudi o včlanitvi v Simbioza klub, si lahko preberete na spletni strani <http://www.simbioza.eu/sl/2013>.

Ana Tušek

Poslanski kotiček

Vlada Alenke Bratušek uničuje slovensko podeželje

SDS nasprotuje dodatnim davčnim obremenitvam slovenskega podeželja prek predlaganih davkov, davka na nepremičnine, dviga dohodnine, dviga katastrskega dohodka ter ostalih dajatev, ki grozijo.

Več kot očitno je, da vlada Alenke Bratušek nima vizije in koncepta, kako urediti finančno stanje države. To se najbolje kaže pri sprejemanju predloga zakona o davku na nepremičnine, ki se spreminja iz dneva v dan, z vsakim sestankom pa prihajajo drugačni izračuni v škodo občin, podeželja, kmetovalcev, malih obrtnikov in podjetnikov. Največjo škodo pa bo oblast z obdavčitvijo naredila že tako opešanemu slovenskemu kmetijstvu.

Slovensko podeželje na žalost nima podpore pri resornem ministru Židanu. Ta je 27. junija 2013 zavajal, ko je govoril, da »v okviru davka na nepremičnine ni potrebe, da bi obdavčili zemljišča, gozdove in objekte, ki se uporabljajo za kmetijsko pridelavo«, saj je 17. oktobra dejal: »Nasprotovanje zakonu dejansko pomeni

nasprotovanje proračunu, to pa bi pomenilo konec vlade.« Žalostno. Očitno se davčna politika uporablja kot sredstvo za »razredni boj« in za kaznovanje vseh tistih skupin, ki ne podpirajo vlade Alenke Bratušek.

Glede na celotno gospodarsko in socialno stanje v državi pa bo za marsikatero posameznika, kmeta, obrtnika, podjetje ali koga drugega dodatna obdavčitev pomenila problem za preživetje ali ga pahnila celo na rob preživetja.

Slovenski ljudje so si hiše in stanovanja zgradili s svojimi rokami, s svojimi žulji, večinoma še v prejšnjem stoletju. In njihova vrednost nepremičnin danes zagotovo ne odraža njihovega ekonomskega stanja. Dodatna položnica, ki bo na vsako gospodinjstvo prišla junija, bo velik šok. Šok za ljudi, ki so vse življenje delali pošteno in si trgali od ust, da so si ustvarili svoj dom. To je nepremišljeno, nepošteno in škodljivo!

Irena Tavčar, poslanka DZ RS

Karate klub Ronin organiziral prvi pokalni turnir

Športniki občine Gorenja vas - Poljane se udeležujejo na številnih področjih in dosegajo zavidljive uspehe. To so v začetku novembra dokazali tudi člani Karate kluba Ronin Poljane, ki so v sodelovanju z JKA Slovenije priredili 1. pokalni turnir v karateju in dosegli tudi lepe uspehe.

Prvi pokalni turnir v karateju se je odvijal v poljanski telovadnici, kar je za Poljane in sam klub velika čast in seveda odgovornost. Tekmovalcev se je udeležilo 176 tekmovalcev iz trinajstih slovenskih klubov, med njimi kar 23 tekmovalcev iz poljanskega kluba. Tako je v nedeljo v telovadnici, polni gledalcev in slovenskih karateistov, ki so težko čakali na svoj nastop, vladala velika napetost.

Na turnirju so poljanski karateisti dokazali, da so bili treningi in priprave uspešne, saj so vsi dosegli lepe rezultate. Štirje tekmovalci so si priborili zlato medaljo (Matic Kokelj med starejšimi dečki – kumite, Tina Rihtaršič pri kadetih B – kata, Matic Proj med mladinci A – kata, Aleš Čadež med mladinci – kumite), trije srebrno, devet pa bronasto.

Za to so seveda zaslužni tudi njihovi inštruktorji Jurij Šubic, Marko Bergant, Iztok Logar in Matic Proj, ki so se izkazali kot odlični učitelji podmladka, sami pa so tudi uspešni člani in odlični tekmovalci.

M. Š.

Desetletnico proslavili z izdajo nove zgoščenke

Skupina Študentje je obeležila deset let delovanja in prav toliko je minilo od izvedbe prve avtorske skladbe Prelepa dolina. Ob tej priložnosti so pripravili koncert, na katerem se je zbralo 250 ljudi, ter izdali novo zgoščenko z naslovom Veselak.

Foto: Irena Mohorič

Koncert so sooblikovali Janez Jenko z vezno besedo ter Hotaveljski kvintet, Ana Potočnik s harmoniko, vokalna skupina Pozdrav ter pihalni kvartet Libertas.

Študentje – skupino sestavljajo Peter Čadež, Marko Peternel, Boštjan Peternel, Jure Dolenc, Sebastjan Krek in David Mohorič – so zbrane v domu občine tudi tokrat navdušili. Zapeli so v domačem poljanskem narečju in poželi gromek aplavz. »Večina skladb je narodno-zabavnega žanra, zgolj dve sta vokalni. Zgoščenska Veselak je po tematiki in žanru dokaj podobna prvi zgoščenki Prelepa dolina, a je še nekoliko bolj dodelana in upamo, da bo poslušalcem prav tako

všeč, kot jim je bila prva. Vsa besedila so napisana v poljanskem narečju in ohranjajo našo izvirnost. Na zgoščenki sta tudi skladbi, ki sta prejeli nagrado občinstva na Festivalu narečnih viž v Škofji Loki, in sicer Veselak iz leta 2009 in Pod šrangarskm mlajam iz leta 2011,« pojasnjuje David Mohorič, ki je avtor vseh desetih skladb na zgoščenki. Pod aranžmaje skladb se je podpisal Peter Čadež.

Študentje so ob tej priložnosti posneli dve zgoščenki, poleg Veselaka še posebno zgoščenko z naslovom Ta zajdn krop. Gre zgolj za eno vokalno skladbo, ki je zaradi tematike bolj primerna za pogrebno slovesnost. »Menim, da je na zgoščenki kar nekaj »hitov«. Med zanimivejše skladbe prav gotovo sodi skladba z naslovom Briezn, v kateri se prepletajo zgodbe štirih okolišev, in sicer Žirov, Cerkna, Škofje Loke in Železnikov. Skozi skladbo Poštejnakar nekoliko kritično predstavljamo malega človeka trenutnega časa. Tu sta še skladbi Ke j' bla sama dama in Šlogarca, ki že z naslovom napovedujeta pestro dogajanje v skladbi. Zanimive so tudi druge

Zgoščenska Veselak je na voljo po gostinskih lokalih v Poljanski dolini. Če jo želite imeti, se lahko obrnete tudi na katerega izmed članov skupine ali pa jo naročite po e-pošti skupina.studentje@gmail.com.

skladbe na zgoščenki,« je po uspešni izvedbi koncerta povedal Mohorič.

Kje jih bomo še slišali letos? Decembra bodo gostje na koncertu vokalne skupine Pozdrav, načrtujejo pa tudi tradicionalni letni koncert v bunkerju na Hlavčih Njivah. Kot pravijo fantje, jim odziv in navdušenje poslušalcev ter prijateljev daje zagon za nadaljevanje njihove glasbene poti. »Velik obisk na koncertu ob desetletnici delovanja in izdaji nove zgoščenke je dokaz, da nas ljudje še vedno radi poslušajo. Odlikujeta nas izvirnost in domačnost, kar pa ljudje v teh časih še posebej cenijo.«

Fantje vadijo enkrat tedensko, pogosto nastopijo tudi kot vokalna zasedba oziroma kvintet.

V preteklem letu so imeli nekaj skupnih nastopov s Hotaveljskim kvintetom in lahko bo še kakšen tudi v prihodnje. Razočarali ne bodo niti svojih zvestih poslušalcev, saj bodo popestrili marsikatero prireditev. »Deset let obstoja je za skupino že kar lep dosežek. Med seboj se dobro razumemo in upam, da bo tako tudi ostalo. Skozi naše glasbeno ustvarjanje skrbimo tudi za ohranjanje narečja. Naj kot zanimivost dodam, da ljudje, ki so bili v preteklosti na kakršen koli način povezani s Poljansko dolino, veliko povprašujejo po naših skladbah,« je strnil David Mohorič.

Lidija Razložnik

Srečanje starejših

Naše korenine na srečanju v Poljanah obujale spomine

Skrb za starejše in za ljudi v stiski je pomemben del dejavnosti Rdečega križa. Letos se jih je tradicionalnega, že 27. srečanja v Poljanah udeležilo okrog 60. Razveseljeval jih je Tone Debeljak s svojo harmoniko, za katero je poprijel tudi Rajko Bogataj, eden izmed udeležencev.

Krajevna organizacija Rdečega križa Poljane vsako leto pripravi druženje občanov in občanov, ki so starejši od 75 let. Na območju krajevne organizacije RK Poljane je takih občanov 156, med njimi jih je deset v domovih za starejše. Enkrat na leto v CSS Škofja Loka zanje pripravijo srečanje vse tri krajevne organizacije skupaj: Poljane, Javorje in Gorenja vas. Da jih obiskujejo tudi ob posebnih priložnostih, kot so osebni in drugi prazniki, pa nam je povedala dolgoletna predsednica Martina Hrovat.

Tako kot vsako leto se srečanje za tiste, ki to želijo, prične s sveto mašo v farni cerkvi, nadaljuje pa v Kulturnem domu. Za naše korenine, kot jim lahko z vsem spoštovanjem rečemo, ki živijo na vasi, v razpršenih zaselkih ali na osamljenih kmetijah našega hribovja, je srečanje v Poljanah pomemben družabni dogodek. Težko čakajo, da si izmenjajo novice o sebi, zdravju, o svojih vnukih, obujajo spomine na mladost, družabne dogodke ali le na zadnje srečanje in se razvedrijo ob vedno lepem programu.

Nekateri pridejo že pred napovedano uro. V predverju, kjer jih prostovoljci pričakajo z dobrodošlico, je vedno zelo živahno; natančno opazujejo, kdo pride, koga ni. Nato pa počasi zasedejo svoja, običajno ista mesta v dvorani.

Letos so jim dobrodošlico zaželeli organizatorica srečanja in predsednica odbora Martina Hrovat ter župan Milan Čadež, družbi pa so se pridružili tudi Tone Debeljak, predsednik Krajevne skupnosti Poljane, ter odbornice in odborniki.

Zbrane je pozdravila predsednica in čestitala vsem prisotnim, posebej pa jubilarantom. Okroglih 80 let jih je pričakalo 17, častitljivih 90 je letos dočakala le ena. En občan in deset občanov pa je pravih korenin, saj imajo že več kot 90 let. Naj povemo, da so tri gospe dosegle 99 let. Upamo, da bomo prihodnje leto spet imeli stoletnice. Martina Hrovat je pozvala navzoče, da naslednje leto povabijo tudi tiste, ki letos niso prišli, saj bi marsikoga razveselili s svojo prisotnostjo.

Župan je v nagovoru povzel besede predsednice, da so starejši resnično najpomembnejši

občani, saj so s svojim delom, trudom in zgle-dom zaznamovali in tlakovali pot, po kateri danes hodimo. Povedal je, kaj se pomembnega dogaja v naši občini in jim še naprej zaželel zdravja in dobrega počutja.

Ob zvokih harmonike, dobri hrani in pijači, za katero sta tudi letos odlično poskrbela Matej in Jani, se je nadaljeval živahen pogovor, dana pa je bila tudi obljuba, da se čez eno leto zopet srečajo.

Tadeja Šubic in Martina Hrovat

KUD Zala spet deluje

Kulturno društvo Zala Lucine bo po nekaj letnem premoru ponovno oživilo. Vljudno vabimo vse zainteresirane kulturnike, tako starejše kot mlajše, na občni zbor, ki bo v soboto, 14. decembra 2013, ob 18. uri v kulturnem domu v Lučinah.

Na sporedu bodo volitve v organe društva (predsednika smo imenovali na zboru prejšnji teden), formiranje članstva in okvirni načrt dela. Svoj interes lahko izkažete tudi po elektronski pošti: kud.zala.lucine@gmail.com ali po telefonu 041 990 183 (Maja), poiščete nas lahko tudi na facebooku (kud zala lucine). Lepo vabljeni!

Maja Čadež

Teče že četrto leto, odkar v tednu otroka pripravljamo dejavnosti branja in druženja ob knjigi. Starejši učenci mlajše šolarje in vrtčevske malčke vodijo v svet branja. Letos so iskali bralni zaklad.

Učenci so skupaj s ptičkom Vedežem peljali otroke po poti ugank in namigov do bralnega zaklada – knjige, nato pa so ob branju odkrili določen nauk, ki so ga učenci zapisali, otroci pa potem odnesli v svojo skupino in shranili na vidnem mestu.

Starejši učenci so se tako spet preizkušali v vlogi vodenja skupine tri-, štiri- in petletnikov, se z njimi družili in povezovali ob branju. Vsak dan v tednu otroka so se podali v dve vrtčevski skupini in iskali, poslušali, pripovedovali. Pridružili sta se jim tudi po dve učenki izbirnega

Branje ob tednu otroka v OŠ Poljane

Iskali smo bralni zaklad

predmeta šolsko novinarstvo, ki sta pisno in fotografsko dokumentirali, kako so se imeli.

V ponedeljek so knjižni zaklad lovili otroci iz vrtčevskih skupin Medvedki in Pikapolonice. S pomočjo ugank, ki so jih za posamezno skupino prebrale sedmošolki Lea Potočnik in Sabina Bohine ter osmošolki Eva Luznar in Ana Stržinar, so uspešno prišli do zaklada.

Otrokom iz skupine Pikapolonice je bil najbolj všeč lov za zakladom, a se tudi zgodbe z naslovom Mala miška in veliko rdeče jabolko niso branili. Otroci iz skupine Medvedki so povedali, da jim je bilo najbolj všeč branje knjige Ačiha. Zgodbo so obnovili in poklepali o knjižnih junakih.

Skupini Zmaji so pomagali najti zaklad modri ptički. Našli so ga v avli šole. Odhiteli smo v knjižnico in prebrali naš zaklad. Naslov knjige (našega zaklada) je bil Pika Pika Polonica. Zmajem se je branje zdelo zelo zanimivo, na kocu smo s skupnimi močmi napisali, kaj moramo narediti, če se izgubimo.

Druga, mlajša skupina je bila malo manj uspešna pri iskanju zaklada, vendar so ga vseeno našli v avli šole. Odhiteli smo v knjižnico, kjer nas je sprejela knjižničarka Majda. Prebrali smo knjigo Bodimo prijazni. Otroci iz skupine Ribice so bili zelo tihi, a vseeno so nam razkrili, da jim je bilo iskanje zaklada po šoli všeč. Dokazali so nam, da zelo veliko vedo, čeprav so malo mlajši. Ugotovili smo, kaj pomeni biti prijazen in kaj moramo narediti, da so tudi drugi prijazni do nas.

Učenca Matej in Maks iz 4. razreda sta popeljala po šoli 1. a razred. Vodil jih je ptiček Vedež. Ko so našli knjigo Špelca in bradač, so odhiteli v

knjižnico in jo prebrali. S pomočjo risb so obnovili knjigo. Na majhen plakat so napisali tri lepe misli: Prijatelji si pomagajo. Prijazni smo drug do drugega. Vzamemo si čas za delo in zabavo.

Učenki Aleksandra Logar in Erika Kos sta po šoli popeljali 1. b razred, spet s pomočjo ptička Vedeža. Našli so knjigo Pegasta jagoda, jo prebrali in jo s knjižničarko tudi obnovili. Zapisali so še dve lepi misli: Ni pomembno, kako izgledaš, važno je, da si prijazen. Pomembno je prijateljstvo.

V petek so se na lov za bralnim zakladom odpravili še otroci Vrtca Agata iz Lovskega doma. Zjutraj so se zbrali v OŠ Poljane in čakali na bralke in pomočnice iskanja bralnega zaklada. Ta dan so bile za branje na vrsti Katja, Tina in Vesna iz 8. b. Otroci so po celi šoli iskali ptička, ki je v kljunčku nosil namig za naslednjo postajo. Ptiček Vedež nas je naposled pripeljal v šolsko avlo, kjer so v ptičji hišici v krošnji drevesa našli knjigo. Vsi skupaj smo odšli v knjižnico, kjer so Tina, Katja in Vesna otrokom prebrale poučno knjigo z naslovom Pujša imamo za soseda. Po branju so se o zgodbi še pogovorili, jo obnovili in ugotovitve zapisali na list. Cilj tega branja so bila pravila o bontonu in vljudnosti.

Mali nadebudneži so soglasno ugotovili, da je človeka treba najprej spoznati, potem pa govoriti, kakšen je. Ugotovili pa so tudi, da ljudi ne smemo obsojati, dokler se ne prepričamo, ali to res drži, pa tudi to, da je treba prav vsakega pozdravljati.

Karin Eržen in Maruša Stanonik, Brigita Ferlež in Jerca Šturm, Katja Jelovčan, Aleksandra Logar in Patricija Rastresen

September v znamenju košarke

Košarkarska šola zdaj tudi v Poljanah

Evropsko košarkarsko prvenstvo v Sloveniji je poskrbelo za pravo košarkarsko evforijo tudi v naših krajih. O košarki se je govorilo na vsakem koraku, posebno vznemirjenje pa je bilo čutiti pri najmlajših. Najbolj so bili prisrčni otroci iz vrtca Dobrava, kjer sem bil na obisku med prvenstvom, da bi jim predstavil košarko in delo košarkarskega trenerja.

Otroci so me pričakali ob zvokih himne ter odigrali kratko tekmo v svoji igralnici, ki so jo spremenili v pravo malo košarkarsko igrišče. Pokazali so mi številne izdelke, ki so jih v znamenju košarkarskega prvenstva izdelali v tistih dneh, zelo natančno pa so mi opisali tudi naše reprezentante ter napovedali izide Slovenije.

Podobno navdušeni so bili tudi otroci nižjih razredov na OŠ Ivana Tavčarja. Tam se je s šolskim letom pričela nova sezona košarkarske šole, ki pod okriljem KK Gorenja vas skrbi za podmladek košarkarjev v naši občini. Letos se je vpis v košarkarsko šolo, tudi zaradi prvenstva, povečal za kar 50 odstotkov. Tega smo v klubu seveda zelo veseli, saj s tem uresničujemo petletni načrt, katerega poglobitveni cilj je vzpostaviti klub, ki bi bil zastopan v vseh starostnih kategorijah, od najmlajših do veteranov.

Ob tem naj omenim še to, da je z mesecem oktobrom pričela delovati tudi košarkarska šola

na OŠ Poljane, kjer prav tako raste zanimanje za enega najbolj popularnih športov pri nas.

V času prvenstva je bil v Poljanah organiziran članski turnir 3 na 3 ter ogled tekme Slovenija : Gruzija na velikem platnu, ki je bil zelo lepo obiskan.

S treningi so pričele tudi ostale klubske selekcije – pionirji, kadeti in člani, ki so vstopili v novo sezono z mesecem oktobrom, tako da se s košarko v našem klubu trenutno ukvarja približno 120 občanov in občanek od 6. leta starosti dalje.

Za zaključek najbolj košarkarskega meseca v tem letu je naše kraje obiskala še Igriva košarka. Priljubljeni maskoti Lipko in Koško sta navdušila otroke obeh osnovnih šol. Predvsem

Lipko, uradna maskota EuroBasketa 2013, je bil deležen posebne pozornosti, saj se je vsak od udeležencev Igrive košarke želel slikati z njim, starejši učenci pa so ga med glavnim odmorom celo povabili na ogled šole v Gorenji vasi.

Košarka je za mesec dni omrežila tudi naše kraje in upam, da se bo to zanimanje za enega najlepših športov nadaljevalo tudi v prihodnje.

Jaka Trček, KK Gorenja vas

Foto: Jaka Trček

Strelci obeležili 60 let uspešnega delovanja

Strelsko društvo Gorenja vas letos praznuje 60-letnico delovanja. Ob tem dogodku je pripravilo slavnostno akademijo s podelitvijo zahval in priznanj najbolj zaslužnim. Obiskovalcem so z besedo in fotografijo predstavili bogato zgodovino društva, za glasbeni predah je poskrbel OPZ OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.

Zbrane je najprej nagovoril predsednik društva Aleš Košir, ki se je z minuto tišine spomnil na letos preminule člane društva – Andreja Peternela, Milana Čerferina in Zdravka Krvino, ki je dolga leta finančno podpiral društvo. Prisotne sta nagovorila tudi predstavnik SZ Slovenije Branko Košir in podžupan Tomaž Pintar.

»60 let društva je visok jubilej, ki ga dočaka malo katero društvo. Mi smo dokazali, da lahko društvo preživi in deluje tudi z majhnimi finančnimi sredstvi. V devetdesetih letih je bilo društvo tako rekoč brez denarja in ustrezne opreme, zato smo si jo sposodili pri SD Olimpija. Tako so se začeli treningi in tekmovanja, povečalo se je število članov, prav tako tudi potreba po opremi,« se spominja predsednik Aleš Košir in nadaljuje: »Da bi bili treningi res kakovostni, je pet članov s šolanjem pridobilo naziv vaditelj strelstva, do danes sta dva že napredovala do naziva trener strelstva. Društvo je izšolalo že osem sodnikov, od tega so štirje državni sodniki, štirje pa regijski. Zadnjih deset let so bila za naše društvo zlata leta. Kupili smo veliko strelske opreme in računalniških pripomočkov za treniranje. Izpostaviti moram vse boljše znanje trenerjev, predvsem Krištofa Kučiča, in kakovostnejšo opremo, ki so nam prinesli odlične rezultate. Številni naslovi državnih prvakov, državni rekordi, nastopi v tujini in s slovensko državno reprezentanco so naše društvo ponesli v sam vrh slovenskega strelstva, kar potrjuje tudi pridobljen naziv najboljšega strelskega društva v Sloveniji. Veliko časa vložimo tudi v organizacijo tekmovanj. Vsako leto organiziramo tradicionalni Ržkov memorial in Pokal občine. Na podlagi dobre izvedbe teh dveh tekmovanj pa smo enkrat organizirali tudi državno prvenstvo.«

2006 je bilo najuspešnejše leto

Društvo je ob 50-letnici delovanja izdalo kroniko, kjer so natančno popisali zgodovino. Na kratko povzemamo zadnjih desetih let, ki veljajo za zlato dobo gorenjevaških strelcev. S svojimi odličnimi uvrstitvami so društvo in občino ponesli na strelski zemljevid Slovenije.

Pred desetimi leti so se društvu pridružili Gašper Božič, brata Lenart in Gašper Oblak ter Andrej Peternel, ki so pod vodstvom trenerja Krištofa Kučiča intenzivno vadili vsak dan. Kakovostno delo in številne ure treninga so že isto leto prinesli odlične rezultate. Gašper Božič je nastopal na tekmovanjih v tujini, doma zmagoval na tekmovanjih mladinske lige in sezono zaključil z naslovom državnega prvaka in novim državnim rekordom z malokalibrsko pištolo. Prejel je tudi pohvalo župana za športe dosežke v letu 2004. Pionirji so osvojili štiri medalje na državnem prvenstvu, Gašper Oblak je bil po osvojenem državnem naslovu razglašen še za najboljšega mladega strelca v Sloveniji. Leto kasneje sta

Gašper Božič in Tomaž Jeram osvojila prvi dve mesti na državnem prvenstvu s pištolo, Božič se je prebil v mladinski reprezentanco in nastopal tudi v tujini. Brata Oblak in Andrej Peternel so osvojili tri posamična odličja in dva ekipna naslova državnih prvakov z zračno in malokalibrsko puško. Gašper Oblak je bil ponovno imenovan za najboljšega mladega strelca v Sloveniji. Članska *pištolarska* ekipa je napredovala v II. državno ligo.

Leto 2006 je bilo najuspešnejše v zgodovini društva, saj so v konkurenci 120 slovenskih klubov Gorenjevaščani osvojili naslov najboljšega strelskega društva v Sloveniji. Mladi tekmovalci so v tem letu med drugim dosegli tri državne rekorde, tri posamične naslove državnega prvaka in tri ekipne naslove državnih prvakov. Gašper Oblak je bil že tretjič izbran za najboljšega strelca v Sloveniji.

V leto 2007 je sledil prestop trikratnih državnih prvakov iz pionirske v kadetsko kategorijo, s tem pa tudi potreba po novem orožju, ki ga je društvo pridobilo s sofinanciranjem sponzorjev in staršev. Male serijske puške so zamenjale moderne standardne puške. Prehod v višjo kategorijo je bil zelo uspešen, kar kaže na dobro preteklo delo. Brata Oblak in Peternel so osvojili nove tri ekipne državne naslove in še tri posamična odličja. Nastopali so tudi v tujini in prvič osvojili ekipno lovoriko na mednarodnem tekmovanju. Kot ekipa so kadeti nastopali tudi v državni ligi in napredovali v II. državno ligo kot najmlajša ekipa.

Že v začetku leta 2008 so Gorenjevaščani na seznam državnih rekordov dodali dva nova in skupno število povečali na šest. Posamični rekord je postavil Andrej Peternel, ekipnega pa kadeti. Med letom so strelci nanizali še štiri državne rekorde v malokalibrskih disciplinah. Kočni izkupiček je šest državnih rekordov, dve zmagi na mednarodnih tekmovanjih, sedem posamičnih odličij z državnih prvenstev ter trije ekipni naslovi državnega prvaka. Leto je zaznamovalo tudi uspešno organizacijsko delo, saj je društvo organiziralo državno prvenstvo v telovadnici OŠ Poljane, članski *pištolarska in puškaška* ekipa pa sta napredovali v I. državno ligo.

Uspehom članov so se pridružile še članice

V letih 2009 in 2010 so mladi *puškaši* nizali zmago za zmago in osvojili pet posamičnih odličij in štiri ekipne naslove državnih prvakov. Vsi so bili člani slovenske reprezentance na tekmovanjih po Evropi. Z reprezentanco je sodeloval tudi trener Krištof Kučič, ki je postal pomočnik selektorja. Društvu so se pridružili novi tekmovalci. Za treninge mlajše generacije je skrbel Aleš Košir. Širok nabor kakovostnih tekmovalcev, med katerimi so bili Uroš Poljanec, Martin Benedičič, Gašper Božič, Tomaž Jeram, Betka Mlakar, Barbara Gabrovec, Barbara Savič, Špela Klemenčič, Eva Žun, Lucija Jezeršek, Lea Kolar, Anamarija

Foto: Lenart Kučič

Za izjemne tekmovalne dosežke so priznanja ob 60-letnici društva prejeli (od leve proti desni) Andrej Peternel, Lenart in Gašper Oblak in Gašper Božič, za trenerske uspehe pa Krištof Kučič.

Mlakar in Jure Milinovič, je botroval novemu izjemnemu uspehu leta 2010, saj so zmagali še v skupnem seštevku za Pokal Slovenije.

V letu 2011 so Peternel in brata Oblak osvojili štiri posamična odličja na državnih prvenstvih in še tri ekipne naslove državnih prvakov, s tem pa končali svoje tekmovalne v mladinskih vrstah in se pridružili članom. Letošnje tekmovalno leto je največ veselja prineslo članicam Silvi Jeram, Betki Mlakar in Evi Žun, saj so dosegle prvo ekipno lovoriko za tretje mesto na državnem prvenstvu v kategoriji članic. Društvo je doseglo tudi številne odlične rezultate mladih strelcev.

Nagrajenci

Društvo se je ob jubileju zahvalilo tistim, ki so v zadnjih desetih letih največ pripomogli k razvoju in popularizaciji strelskega športa v občini in pomagali pri organizaciji tekmovanj. To so Marmor Hotavlje, Občina Gorenja vas - Poljane, OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, ARS 2000 Galerija Krvina, M design, Fibi bar, in Avtoservis Pustavrh.

Za izjemne tekmovalne in trenerske uspehe v zadnjih desetih letih pa so priznanja prejeli Gašper Božič, Gašper Oblak, Lenart Oblak in Andrej Peternel, za trenersko delo pa Krištof Kučič. Po končanem uradnem delu je sledila pogostitev z druženjem, za katero so poskrbeli okrepčevalnica Blegoš, gostilna Pr'Sedmic, domačija Pr'Brodarju in kmetija Pustotnik.

»V zadnjem času je finančna kriza prizadela tudi nas, zato smo spet vedno bolj odvisni od sredstev, ki jih člani sami vlagajo, da lahko društvo normalno deluje. Rešuje nas predvsem to, da društvo deluje na prostovoljnem delu. Vse delo, ki ga opravimo v sklopu organizacije tekmovanj, treningov ter nastopov na tekmovanjih, je prostovoljno. Ob tej priložnosti bi se iskreno zahvalil vsem dosedanjim in sedanjim članom za vse delo, ki so ga vložili za boljše delovanje društva. Upam, da se bo strelstvo še naprej razvijalo v smeri tekmovalnega športa in rekreacije. Nadaljujmo željo po uspehih, tekmovalnosti, predvsem pa željo po druženju, ki so jo pričeli gojiti naši predhodniki pred 60 leti,« je po končani akademiji še povedal Košir.

Lidija Razložnik

Tone Kosmač na Ljubljanskem maratonu

Z devetim mestom do državnega prvaka

18. izvedba Ljubljanskega maratona je bila tudi letos v znamenju rekordne udeležbe, teklo je 19.335 tekačev. S časom 2:10:26 je Wami Mulugeta zmagal na 42-kilometrskem izzivu, ni pa zadostoval za rekord proge. Za temnopoltimi tekači je kot prvi Slovenec v cilj pritekel domačin Anton Kosmač in s časom 2:24:57 postal državni prvak v maratonu.

»Maraton je taka disciplina, da je za dober rezultat potrebnih kar nekaj dejavnikov, ki se morajo poklopiti, kot so zdravje, konkurenca, vreme, proga ...« pripoveduje maratonec s Hotavelj in nadaljuje: »Celoten maraton sem pretekel sam, na kar nisem računal. V prvem krogu so bili tekači na 21 km prepočasni, da bi se 'šlepal' za njimi. Močan veter me je še bolj oviral, kar se je najbolj poznalo pri rezultatu.« Kot še pove, z osvojenim časom ni najbolj zadovoljen, prepričan je, da bi v idealnih razmerah tekel bistveno bolje. »Ko sem videl, da svojega rekorda ne bom mogel doseči, mi je ostal glavni cilj državni naslov.«

Letos je tekmoval na številnih maratonih in polmaratonih ter povsod dosegal odlične rezultate, med drugim zmago in rekord proge na Blejskem polmaratonu, zmagi na polmaratonu v Radencih in Slovenskih Konjicah, zmago na malem kraškem maratonu v Sežani ... Največ mu pomenita oba državna naslova v maratonu in polmaratonu.

»Lep uspeh, naslov najboljšega, sem dosegel tudi na Run Alpe Adria. Gre za seštevek

polmaratonov v Trstu, Celovcu in Ljubljani. Najtežje dosegljiva zmaga v letošnjem letu je bil polmaraton v Radencih, pa tudi v Trstu ni bilo lahko, čeprav sem bil na koncu drugi, le nekaj sekund za najboljšim italijanskim maratoncem. Nastopil sem tudi na maratonu v Milanu, kjer sem dosegel skupno sedmo mesto z zelo dobrim časom 2:18. Dobro sem tekkel tudi v italijanski Gorici na polmaratonu in dosegel čas 1:05,« je pojasnil Kosmač, ki mora za doseg takšnih rezultatov veliko trenirati.

»V letošnjem letu bom nastopil še na evropskem prvenstvu in krosu v Beogradu. Sledijo priprave za naslednjo sezono, namen imam nastopiti na evropskem prvenstvu v maratonu. Skušal bom še izboljšati svoj rekord v maratonu. Dolgoročni cilj pa so olimpijske igre v Riu de Janieru leta 2016,« je razkril načrte najhitrejši slovenski maratonec, ki se vsem zahvaljuje za podporo. Posebna zahvala gre sponzorjem: Občini Gorenja vas - Poljane, ŠDMH in podjetju Lumar iz Maribora.

Foto: Arne Istenič

Anton Kosmač je letošnji državni prvak v polmaratonu in maratonu.

Trener Roman Kejžar budno spremlja šestintridesetletnega tekača, ki trenira dvakrat dnevno. Tedensko preteče od 120 do 210 kilometrov. Poleg tega so tu še druge vaje z utežmi ter raztezne vaje, brez katerih bi, kot pravi, hitro prišlo do poškodb. Paziti mora tudi na prehrano.

Lidija Razložnik

obrtnik

Škofja Loka
www.obrtnik.si

podjetje za gradbeno obrtno storitve,
trgovino in inženiring
Blaževa ulica 3, 4220 Škofja Loka
Tel.: 04 518 45 00 • Gsm: 031 681 275
e-pošta: info@obrtnik.si

STORITVE

- adaptacija stanovanjskih in poslovnih prostorov
- hitra in kvalitetna adaptacija kopalnic
- finalizacija novih objektov

IZDELKI

- parketi
- kopalniška oprema
- gradbeni material in orodje

SVETOVANJE

- projektiranje
- ideje
- načrti

- Izgradnja objektov od temeljev do ključa
- Urejanje okolice in tlakovanje dvorišč
- Popusti na keramiko, sanitarno opremo in talne obloge **do 40%**
- Opušteni programi **do 50%**

TALNE OBLOGE POLOŽENE NA ŽE PRIPRAVLJENO PODLAGO

Parketi gotovi s polaganjem že od **35 EUR/m²** • Laminati vključno s polaganjem že od **18 EUR/m²**
Topli podi vključno s polaganjem že od **19 EUR/m²**

Delovni čas trgovine:
od ponedeljka do petka
od 8h do 18h
sobota od 8h do 12h

Vse za obnovo vašega doma na enem mestu.